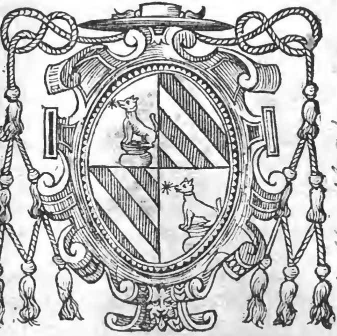
De modo & ordine CRIMINALITER Procedendi, inter REGVLARES.

THOMAE TRIVISANI
IVR. VTR. DOC.

Ad Illuſtriſs.um & Reuerendiſs.um D.
LVDOVICVM TABERNAM
Epiſcopum Lauden: Nunt. Apoſt. Venet.

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872

CVM PRIVILEGIO.

Venetijs, Apud Petrum Fachinettum. 1593.

Digitized by Google

N.

Notoriè delinquere quomodo intelligatur. c. 9. nu. 1. & 3. 20
Notorij proceſſus fabricandi forma. c. 9. nu. 2. 20.
Nouitius quis dicatur. c. 3. nu. 1. 7
Nouitij iudex competens qui. c. 3. nu. 1. 8
Nouitij bona cuius fiant. c. 3. nu. 1. 7
Nouitium expellendi authoritas penès Priorem. c. 3. nu. 1. 8
Nouitius an ſit exemptus à curia ſeculari. c. 3. nu. 1. 8
Nouitius gaudet priuilegio canonis. c. 3. nu. 1. 8

O.

Oblati quando regulares minimè dicantur. c. 3. nu. 3. 9
Oblati quem habitum portare debeant. c. 3. nu. 3. 9
Oblati an veniant appellatione regulariū. c. 3. nu. 3. 9
Oblati authoritate propria non poſſunt tranſire ad alia monaſteria. c. 3. nu. 3. 9
Officium regularis, dicere quotidie tenetur. c. 5. nu. 4. fol. 13
Officium non recitantis pena. c. 18. nu. 22. 45
Ordinatus à ſuſpenſo epiſcopo ſuſpenditur. c. 5. nu. 2. fol. 12
Ordinatus à ſymoniaco epiſcopo ſuſpenditur. c. 5. nu. 2. 12

Ordinatus ab excommunicato ſimiliter. ibi.
Ordinatus ab irregulari ſimiliter. ibi.
Ordinatus ab hæretico ſimiliter. ibi.
Ordinatus furtiue ſimiliter. ibi.
Ordinatus ante ætatem ſimiliter. ibi.
Ordinatus per ſaltum ſimiliter. ibi.
Ordinatorum indebitè pœna. c. 18. nu. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & 12. 43. & ſeq.
Ordo procedendi inter regulares neceſſarius. c. 5. nu. 3. 13

P.

PErcuſſorum pęna. c. 18. nu. 46. 50
Percuſſores puniendi. c. 5. nu. 4. 14
Prelatus negligens in redimendo recuperando bona & iura monaſterij deffendendo, meretur puniri. c. 5. nu. 3. 12
Prælatus vendens dilapidans & obligans bona & iura ſui monaſterij grauiter delinquit. c. 5. nu. 3. 13
Principes ſeculares quam iurisdictionem, & in quibus cauſis habeant in regulares. c. 2. nu. 24. 6
Priuilegium quando operatur. c. 2. nu. 22. 6
Proffeſſio quid ſit. c. 2. nu 2. 4
Proffeſſio tacita quæ. c. 2. nu. 8. 9. 10. 5
Proffeſſus ſe ordinare poteſt. c. 2. nu. 12. & 24. 5
Proprietas à regularibus omnino vitanda. c. 5. nu. 4. fol. 13
Proprietarij pœna. c. 18. nu. 46. 50

Raptus

Inquiſitio quid ſit. c. 8. *nu.* 1. 19
Interrogandi forma. c. 15. *nu.* 4. 30
Ioannes Triuiſanus Patriarcha Venetiarum Gentilis authoris ſuit. c. 2. *nu. fi.* 7
Ioan. Ghabriel de ſalutio inquiſitor venetiarum. c. 4. *nu.* 3. 11
Ioann. Maria Petrobelli viſitator religionis ordinis ſancti Saluatoris. c. 4. *nu* 3. 11
Ioan. Maria Gandulſus Bononienſis Prior Carthuſiæ Venetiarum. c. 18. *nu.* 25. 45
Ioculatores regulares eſſe non poſſunt. c. 5. *nu.* 4. 13
Ioculatoris pœna. c. 18. *nu.* 29. 47
Iudices Prioris inſtantiæ qui. c. 4. *nu.* 1. 10
Iudicis Prioris inſtantia iurisdictio quæ. c. 4. *nu.* 1. 10
Iudices ſecundæ inſtantię qui. c. 4. *nu.* 4. 11
Iudex incohacti proceſſus ſemper remanet iudex. c. 13 *nu.* 1. 29
Iuramentum an reo defferatur. c. 13. *nu.* 1. 29
Iuramentum teſtis debet procedere depoſitionem. c. 10 *nu.* 7. 23

L.

Laurentius Lauretus epiſcopus Adrienſis plurimum commendatur. c. 1. *nu.* 9. 3
Leſa maieſtas. c. 5. *nu.* 4. 14
Leſæ maieſtatis pęna. c. 18. *nu.* 44. 50

M.

MArcus Antonius Triuiſanus Dux Venetiarum Sereniſſimus. c. 18. nu. 27. 47
Maximianus Bianinus epiſcopus clodiæ. c. 4. numero 3. 11
Miniſtri laicorum regulares eſſe non poßunt. c. 5. nu. 4. 13
Miniſtri laicorum pœna. c. 18. nu. 30. 47
Monachus quando quis dicatur. c. 2. nu. 11. 5
Monachus quicquid acquirit, acquirit monaſterio. c. 2. nu. 17. 5
Monachus non poteſt fieri Decanus. c. 2. nu. 14. 5
Monachus non poteſt ad aliam religionem ſe transferri. c. 2. nu. 15. 5
Monachi bona proffitentis incorporantur monaſterio. c. 2. nu. 16. 5
Monachus in iudicio ſtare non poteſt. c. 2. nu. 18. 5
Monachus ſe iudicialiter deffendere poteſt. cap. 2 nume. 19. 5
Monachus nō poteſt eſſe arbitrer nec arbitrator. c. 2. nu. 20. 5
Moniales ob ignorantiam regulæ excuſantur. capit. 2. nu. fi. 7
Moniales proffitendæ cur examinentur. c. 2. nu. fi. 7
Monitio denuntiationem procedit. c. 7. nu. 2. 18

Illuſtriſs.& Reuerendiſs.
DOMINO LVDOVICO
TABERNÆ EPISCOPO
LAVDENSI.

Apud
Sereniſs. Rempublicam Venetiarum
Nuntio Pontificio.

THOMAS TRIVISANVS
I. V. D. S. P.

E*A tuorum Præceſſorum fuit humanitas Antiſtes Illuſtriſs.& Reuerendiſs. vt propria in me moti animi propenſione cauſarum Fiſcalium munus procuratorium mihi imponerent; quod etiam fuit abſte atq; tua ſumma in me liberalitate collatum, ac humaniſsimè confirmatum: in quo obeundo vt negotia rectè, & ex voto ſuccederent,*

cum ſæpè tecum agere mihi licuerit, animi tui præcipuum id conſiliũ eſſe, eoq; te potiſſimum ſpectare cognoui, ut uitam eorũ qui in cœnobijs degunt deprauatam corrigeres, correctam emendares, emendatã optime digereres, digeſtamq; maximis præſidijs firmares: quò factum eſt, ut tua diligentia, atq; ſolertia inter clauſtrales viros nullus pænè, vel certe minimus iurgiorum, & diſſenſionum locus relictus ſit, cumq; dum hoc, quod mihi eſt à te demandatũ onus gererem, animaduerterim, atq; cognouerim, ex nullo, nulliterq; procedendi modo in iuſtificandis & condemnandis reis merentibus ſeruato, quã multa errata conſecuta, & omnia vnumquenq; in ſuam vtilitatem conferre, eoque eorum actiones ſpectare, ut non quod æquũ, ſed quod ſibi ipſis magis proſit, præſtent, his adductus, cum quædam huc, atq; illuc diſperſa per 12. Annorum ſpatium, quo munus ſubeo, collegerim; ſi methodum inter eos

rectè

rectè procedẽdi ſcriberẽ mea opera nõ abſurdum fore iudicaui. Hinc eſt, ut libellũ hunc confecerim, quem indigere defenſore acerrimo, qui ad detractiones, quas multas fore nõ ignoro, expurgandas aptus eſſet, ſtatim perſpexi. Tuq; is cũ ſis, qui qũo mores ſint cõformãdi probè teneas, ciuitates. n. Marchiæ, Romandiolæ, aliarumq; Prouinciarum, ita ex omnium uoto præclare gubernaſti, ut cum Romã redieris à Gregorio XIII. uiro omniũ ſæculorum memoria celebrando, Abbatia D. Antonij Papienſis tibi fuerit adſcripta. Hinc ad Romæ Gubernium ſtatim aſcitus, ubi ob ea, quæ præclarè geſſeras, tum Præfectus Aerario Cameræ Apoſtolicæ, tum Epiſcopus Laudenſis ab eodem viro ſanè ſanctiſſimo fuiſti deſſignatus, qui uir de te præclara in dies cogitans, nihilq; omittens, quod ad Illuſtris uiri dignitatem cohoneſtãdam pertinere uideretur, per quinquenium Hiſpaniarũ Regi potentiſſimo Nuntium te deſtinauit,

in

in quo obeundo munere quid eſt ut quæ præclarè geſſeris commemorem? ab Illuſtri.n. uiro non niſi illuſtria, præclaraq; prouenire omnibus eſt compertum; qua legatione honorificentiſſimè cum functus fueris, quieſcẽdum tibi erat, ut corporis ſaluti atq; incolumitati conſuleres; ſed ijs quieſcendum eſt, quibus nulla eſt uirtus, nulla benè agendi facultas: quæ cum tibi adſint, merito Clemens VIII. Pont. max. & ſapientiſs. Sereniſſimæ huic Reipublicæ Nuntium te miſit, ubi ſumma cum totius ſenatus & omnium incredibili iocunditate non ſolum eum te præbes quem futurum omnes expectabant, ſed tuæ actiones eorum opinionem longè ſuperant. Sed quid? tuarum laudum ne ſeriem tibi texere contendo? abſit hoc ab animi mei ſententia, tua.n. modeſtia hoc non ferret immo in tuis laudibus perlegendis erubeſceres, & ego tuis auribus inſeruire uiderer, q͏̄ alienum ſemper à me extitit. Sed ad meum li-

bellum

Teſtis actus ſucceſſiuos, & reiterabiles deponendo, an dicantur ſingulares. c.11.nu.4. 24
Teſtium requiſita. c.11.nu.5. 24
Teſtis in habilis, teſti habili habilitatur.c.11.nu.6. 25
Tormentandi forma. c.16.nu.5. 39
Tormentorum genera quæ. c.16.nu.1. 38
Tormentandi modus, vltra conſuetum non datur.c.16. nu.3. 38
Torture gradus.c.16.nu.2. 38

V.

Vincentius de Brixia Commiſſarius Inquiſitionis Venetiar. c.4.nu.3. 10

FINIS.

R.

RAptus delictum atrociſſimum. c.5.nu.4. 14
Raptus pęna. c.18.nu.43. 50
Rebaptizati pęna. c.18.nu.3. 42
Rebaptizatus ſcienter non poteſt promoueri. c. 5. nume.2. 12
Regula vnde dicta. c.1.nu.1. 1
Regula quot modis capiatur. c.1.nu.3. 1
Regula quid ſit. c. 1.nu.5. 2
Regulæ præcepta. c.1.nu.8. 3
Regulæ Patrum à ſede Apoſtolica aprobatæ & confirmatæ. c.1.nu.fi. 3
Regularum inſtitutores c.1.nu.9. 3
Regulares vnde dicti. c.1.nu.2. 1
Regulares qui ſint. c.2.nu.1. 4
Regulares extra clauſuram degentes ab ordinarij locorum puniuntur. c.6.nu.4. 15
Regularis eius Priorem accuſare debet. c.6.nu.7. 16
Regularis ſecularem indiſtinctè accuſare non poteſt.c.6.num.5. 15
Riminal. Iunior authoris Præceptor. c.12.nu.4. 27

S.

SAcrilegij pęna. c.18.nu.38. 49
Sacrilegium grauiſſimum delictum. c.5.nu.4. 13
Secular es regulam accuſare non poteſt limita vt. c. 6. num.1. 14

Sen-

Sententiæ Regularium declarando profferuntur. c.17. nu.1. 40
Sententiæ forma. c.17 nu.2. 40
Sodomiæ pœna. c.18.nu.37. 49
Sodomiæ delictum grauiſſimum. c.5.nu.4. 13
Sortilegij delictum. c.5.nu.4. 13
Sortilegij pęna. c.18.nu.31. 48
Symonia delictum grauiſſimum. c.5.nu.4. 13
Symoniæ pęna. c.18.nu.34. 48
Stephanus de Cynto inquiſitior Venetiar. c.4.nu.3. 10
Stuprum valde punibile. c.5.nu.4. 13
Stupri pœna. c.18.nu.41. 49
Sui qui intelligantur. c.6.nu.2. 14

T.

Tempus delicti non ſententiæ attenditur. c. 2. nume.23. 6
Terciarij non ſunt verè regulares. c.3.nu.6. 9
Teſtis non citatus reditur ſuſpectus. c.10.nu.2. 22
Teſtis ad præſentiam iudicis examinatur. c.10. numero 4. 22
Teſtis ſtatus conditio, & ætas deſcribenda. c. 10. nume.5. 22
Teſtis non iuratus non probat. c.10.nu.6. 22
Teſtis quomodo interrogandus. c.10.nu.8. 23
Teſtis debet ſubſcribere dictum ſuum propter duo. c.10.nu.9.10.11. 23
Teſtis in quibus debent eſſe concordes. c.11.nu.2. 24
Teſtium ſingularitas quæ attendatur. c.11.nu.3. 24

bellum longo orationis interuallo redeo. Hic tibi dicandus eſſe ex enarratis uidebatur; accedunt præterea ſumma tua beneficia in me collata, & quibus q̃uis reſpondere nequeam, tamenut ingrati animi notam effugerem, tibi hoc munuſculo oſtendere uolui, quod cum intellectus ſit præmitiæ, nihilq; illo ſit carius, uel ſaltem eſſe debeat cum per ipſum diuinum quid in nobis ſit, tibi perſuadeas uelim mihi nil eſſe carius hoc, ꝙ tibi offero. Hũc igitur libellum meum hilari uultu Antiſtes Illuſtriſſime meq; ipſum in clientelam, quæ tuæ detur humanitati, libenter excipias rogo, puteſq; nihil mihi optabilius euenire poſſe, quàm ſi tibi meus hic labor, qualiſcunq; ſit, non omnino contemnendus uidebitur. Interim Deus opt. max. te diù incolumen ſeruet, uotaq; tua fælicisſimè ſecundet.

Ven:Non:Aug. M D XCIII.

RELIGIOSO LECTORI.

SEmper id in animo nobis fuit, vt aliquid in communem vtilitatem ædéremus quod ex aliis etiam à nobis impreſſis libellis perſpicuum eſſe vobis poteſt. Cum autem à quibuſdā intellexiſſemus, Thomam Triuiſanum virum ſanè Eccellentiſs. cui ſemp inſeruire (vt debemus) optauimus, compoſuiſſe quendam libellum, in quo admirabili eius ſtudio, ſummoq; artificio modus culparū cognoſcendarum, & puniendarum, teſtiū examinandorū, reorū conſtituendorū, ſententiandorū & abſoluendorū tractatur, quæ omnia maximo emolumento futura regularib. cum cognoſceremus, eum rogauimus vt nobis traderet ad illum imprimēdū, flagitantib. tandem nobis morem quin gereret, nō potuit, nec voluit: cum nos affirmaremus maximum vſum regularib. allaturum. ob id illum nunc emittimus, quem ſi gratū fuiſſe perſpexerimus ad maiora facienda nos inuitabitis. Errata vero, quæ multa eſſe, cum impræſſus eſſet liber, vidimus, id non noſtra ſed eorum quibus onus litterarum componendarum impoſitum eſt culpa eueniſſe ſciatis. Quæ veſtræ diligentiæ corrigenda reliquimus, ne, dum in eorum correctione laboraremus, maiora fortaſſe vt ſæpè in libris imprimendis fieri ſolet, committerentur. Vale.

Petrus Facchinetus Bibliopol.

DE MODO ET ORDINE CRIMINALITER PROCEDENDI

Inter

REGVLARES.

Thomæ Triuiſani I.V.D. Palatij Apoſtolici Venet. Promotoris & aduocati Fiſcalis.

SVMMARIA.

1 *Regula vnde dicta.*
2 *Regulares vnde dicti.*
3 *Regula quot modis capiatur.*
4 *Deffinitio quid ſit?*
5 *Regulæ deffinitio quæ.*
6 *Contrariorum effectus qualis.*
7 *Quæ in deffinitione requirantur.*
8 *Regulæ præcepta.*

A 9 *Regu-*

9 *Regularum inſtitutores.*
10 *Regula niſi à ſummo Pontifice confirmata vel aprobata fuerit, ſeruari non debet.*

De Regula. Cap. I.

1 REGVLA quæ à regendo
dicta eſt, vt rectè regat, &
ducat, neminemq; aliorſum
trahat, vt Petrus Loriot, in
tractatu ſuo, de regul. iur.
Axiom.j.in initio, à qua po
2 ſtea, Regulares dicti & de-
nominati ſunt, glo.in rub.de reg.iur. in 6.in ini-
tio: Io.And.in rubr.de regul.nu.3. Ant. de But.
ibid.nu.3.Hoſt.in ſumma ſua eiuſdem tit.nu.4.
non autem à rectitudine viuendi, dicat Abbas
quicquid vult in rubr.de regular.in initio, mul
3 tis in iure capitur modis. Primò.n.modò pro
traditione plurium rerum compendioſa nar-
ratione facta Azo in ſumma in rubr. ff. de di-
uerſ.regu.iur.in initio num. 1. Quandoque dici-
tur illa, quæ rem aliquam breuiter ennarrat, Io.
And.in rub.de reg.n.3. Dyn.in rubr.de reg.iur.
in 6.nu.1.Goffred. ibidem nu. 1.Capitur etiam
pro collectione multorum ſimilium, Archid.in
c.regula diſtinct.3.nu.1. Item dicitur deffinitio
compẽdioſa rerum vniuerſitatem complectens,
Archid.in d.ca.regula diſtin.3.nu.1. Aliquando
pro

pro iure ſummitur adeovt ſi quæratur quid ſit iuris regula, reſpunderi poſſit quòd ſit ius, non quod ius à regula deſcendat, ſed vt regula à iure proueniat, Archid. in d. ca. reg. diſt. 3. Goffred. in rubr. de reg. iur. num. 1. Io. And. ibid. nume. 3. & Io. monach. eod. in loco nume. fi. vt iſta eſt iuris regula ergo regula iuridica. Quintò dicitur regula cōiunctio rationis vt Archid. pluries in citat. c. regula num. 2. & latius de diuiſione & multiplici regulæ acceptione tradit Petrus à Loriot, in l. j. & l. omnis deffinitio. ff. eod. tit. per totum. Vltimò dicitur regula norma viuendi Archid. Io. And. Goffred. & Dyn. locis citatis, & ideo de hac tantùm ſpetie (ommiſſis aliis) breuiter dicendum erit. At quia omnis inſtitutio de re aliqua, quæ à ratione ſuſcipitur debet à deffinitione profeciſci vt intelligatur quid ſit id, de quo diſputatur Marcus Tullius primo officiorũ, & inter Iuriſconſultos notat Vulpianus in l. j. ff. ſi certum petatur Angel. cōſ. 110. nu. j. incipien. ſantiſſima &c. quod etiam colligitur ex l. j. ff. de iuſtit. & iur. quia deffinitio & ſubſtantia rei demonſtratæ Abb. in rub. de ſententia excommun. 4
nu. 3. Bal. in l. cum quis nu. 5. in fi. Cod. de iur. & fact. ignorant. quibus omnibus in locis Doctores rectè procedendo à deffinitionibus exordiũ deſſumpſerunt, ergo per deffinitionem vidẽdum erit quid ſit regula.

Regula igitur eſt norma vel inſtitutio benè viuendi, & iuxta illius præcepta inſeruiendi Deo 5

propter vitam æternam, quæ regulæ deffinitio quatenus vera erit, ceteræ ab aliis traditæ non ſimiles, vtique erunt falſe, quia poſito uno contra
6 riorum in eſſe, remouetur reliquũ l. inter me & te ff. de except. rei iud. l. Pomponius. §. ſed & is ff. de procurat. in fi. & pulchrè tex. in l. hæc verba ille aut ille ff. de verborum ſignific. in illis ver bis aut dies aut nox eſt. Omnis bona deffinitio ſe
7 cundùm iuriſconſultorum mentem debet cum ſuo deffinito conuerti l. j. §. dolum ff. de dolo. Bart. ibi in initio & Bal. ibi nu. 3. & l. j. ff. de acquiren. poſſeſ. vbi Bal. nu. 2. & Alex. nu. 9. Abb. in rub. de ſent. excomm. nu. 3. Socin. in rub. ff. de condit. & demonſt. nu. 3. gloſ. in rubric. de ſumma Trinit. & fid. Catholic. circa medium. Secũdò debet deffinitio ponere ſubſtantiam deffiniti Rochus de Curte in rubric. de conſuetud. verſ. primo quæritur, & nõnullas alias circunſtantias tradunt Iuriſconſulti quas ego reffere non labo ro prout Dec. in rub. de probat. nu. 15. & Iaſ. in l. ſi is qui pro emptore ff. de vſucap. nu. 168. ver. circa primam, ſed veniendo ad ea, quæ neceſſariò in deffinitione requiruntur, dicitur quod vnaquæq; vera deffinitio debet ex genere & differentiis ſuis cõſtare tradit Ariſt. in loco de deffinit. in 2. poſt. ſed non recedendo à iuriſconſultorum præceptis id tenuit Bart. in l. j. ff. de acq. poſſeſſ. nu. 6. Bald. in c. contingit de dolo & contum. nu. 38. quia debet talis deffinitio continere genus ſub quo res eſt deffinita, & eius differen-

tias

tias Bar.in l.j.ff.de teſtam.nu. 2. Roman. in l.j. ff. de acqui.poſſeſs.nu. 8. vt apareat quomodo differat ab alijs ſpeciebus contentis ſub illo genere Decius in rubr.de probat.nu.15. quæ quotieſcunq; fuerit talis, erit ſemper conuertibilis cum ſuo deffinito, & alias ſupraſcriptas circunſtantias habebit. Regula hæc ſupradicta quam Sancti Beatiq; Patres ordinarunt tria potiſſimũ ſubſtantialia præcepta ipſam profitẽtes vel profeſſos iubet obſeruari, obedientiam, Caſtitatem, & Paupertatem, Abb.in c.dilecta de maiorit.& obed.nu.4.& in rub.de regul.nu.1. Felyn. in c. Eccleſia Sanctæ Mariæ de cõſtit.nu.1. & nouiſſimè ex decret.ſac.conc.Trid.c.j.ſeſſ.25.de reg. & monial. 8

Regularum inſtitutores ſi Paulo morigiæ credimus quatuor à ſancta Romana Eccleſia aprobatarum repetiuntur, Primus ſiquidem fuit ille magnus Baſilius, ſub cuius regula in partibus oriẽtalib. 9000 monachi militabant, ſed poſtea quàm loca illa à Saracenis & infidelibus fuerũt occupata ad nihilum quaſi reducta videtur. In Italia verò alia non reperitur religio ſub hac regula militans, niſi carmulitarum vnica in his partibus fœnix, qua licet floruerint Predicatores, Theologi & Prelati quamplurimi, temporibus tamẽ iſtis viuit diuq; uiuet magiſter Laurentius Lauretus ſacrarum literarum Doctor, aliàs Concionator inſignis, & ad Sanctam Tridentinam Synodum pro ſua religione vti Theolo- 9

gus miſſus, ad maiores dignitates & gradus ſemper fuit euectus, publicè in vrbe Romæ legit, denique à Gregorio XIII. Pont. max. ſel. rec. Eccleſiæ Cathedralis & totius Adrien. dioceſis in Antiſtitem cooptatus, ad maiora quoq; ob ingenij Diuinitatem, animiq; ſui Inocentiſſimi præſtantiam ab vniuerſo orbe, ꝙ perueniat, rationabili Vaticinio ſperatur. Secundus fuit Sanctus Benedictus. Tertius Sãctus Auguſtinus. Quartus verò Sanctus Franciſcus, quorum regulæ à ſum-
10 mis Pontificibus fuerunt aprobatæ & confirmatæ præſertim Regula Sãcti Baſilij, quæ cæpit anno 1171 menſis Ianuarij & confirmata fuit ab Innoc. IIII. anno 1248 calen. Settembris Lugduni, & Sancti Franciſci, aprobata ab Innocentio & Honorio Papa & vna quæq; illarũ penès quas uidere licet, aliàs minime obſeruandæ eſſent, vt Goffred. in ſumm. de regul. nu. j. & Boniſ. de Vital. in clement. j. de regular. nu. 2.

De Regularibus. Cap. II.

SVMMARIA.

1 *Regulares qui dicantur.*
2 *Profeſſio quid ſit.*
3 *Profitentis & recipientis liber conſenſus requiritur & nu. 5.*
4 *Conſenſus Parentum profitentis non attendendus.*

dus.

6 *Aetas profitentis quæ.*

7 *Annus probandi regulam qualis.*

8 *Profeſſio tacita quæ & nu.9. & 10.*

11 *Monachus quando quis dicatur.*

12 *Profeſſus illico ſe ordinari poteſt ad ordines.*

13 *Profeſſus à patria poteſtate liberatur.*

14 *Non poteſt fieri Decanus.*

15 *Nec ad aliam religionem ſe transferri.*

16 *Omnia profitētis bona in corporantur monaſt.*

17 *Monachus quicquid acquirit monaſt. acquirit.*

18 *Nec in iudicio ſtare poteſt, niſi ſe defendendo numero 19.*

20 *Non poteſt eſſe arbitrer nec arbitrator.*

21 *Nec quicquàm agere vel facere poteſt, ſine licentia Abbatis.*

22 *Ex ſuperuenienti priuilegio quando quis liberetur & nu.24. & ſequen.*

23 *In delictis tempus delicti, non ſententiæ proferendæ attenditur.*

25 *Ignorantia Regulæ quando excuſet.*

De Regularibus. Cap. II.

Regulares hi omnes dicuntur, qui ad regulariter viuendum ſeſe aſtringunt, & regulam ipſam quam experti ſunt profitentur. Profeſſio itaq; eſt quidam contractus recipro cus, vltro citroq; obligatorius, quo profitens ſe 1 2

obligat monaſterio & religioni vel ordini, ad ei inſeruiendum iuxtà conſtitutiones eius regulæ, & è contra, monaſterium & religio ad alendum & tractandum eum ſecundùm regulam profeſſam prout Nauarr.de regul.conſ.5.nu.1. & ante ipſum id uoluit Abb.in c.porrectum de regula. nu. x. Ex hac igitur profeſſionis definitione notandum eſt. Primò quod profitens ſit volens,
3 non autem coactus, aliàs profeſſio nõ tenet tex. eſt, in c.j.de regul.vbi Ant.de Butr.nu.2.Hoſtié. nu.4.Ioan.de Ana.nu.j.Abb.nu.j.& 2.& tex.in c.2.eod.tit.vbi Innoc.nu.2.Abb.nu.9. nec conſenſus vel diſſenſus parentum aliquod affert im
4 pedimentum Hoſtien. In cap.2.de regular.nu.j. Ant.de Butr.in c.cum ſimus eod.tit.nu.j.& pulchrè Io.de Anan.in d.c.2.nu.fi.ſed tãtùm volũtas libera profitẽtis vt patet nouiſſimè ex decreto concil.Trid.loquendo de mulieribus in c.18. ſeſſ.25.& de uiris in c.19.ſeſſ. 25. Vnde verſus

„ *Ampla Corona quidem, nigra veſtis, vota rotũda*
„ *Non faciunt monachũ ſed mens à crimine munda.*

5 Secundo requiritur conſenſus recipientis.i.Abbatis Prioris Guardiani, vel Correctoris, & totius capituli ſimul Abb. in allegat.c.porrectum de regul.nu.5.& tex.in cap.fi.de regul. in 6. vbi gl.in verbo pertineat, & ibi Io. monachus nu. 1. Archid.in initio Io. And.nu.1. Gemin. in initio
6 Abbas tamen vel Prior nomine ſuo, & totius cõuẽtus ac religionis, ipſos in monachos & fratres reſpectiuè recipit Nauarr. conſ.1.nu. 12. vt lite

pendent

pendent, nec poteſt aliquis monachus actũ hũc recipiẽdi exercere, quia ſi denegatur Abbati fortius & monacho Cardinalis Zabarella in clem. eos de regul. nu. 4. Tertio requiritur ætas profitentis annorum ſexdecim completorum, ex decreto concil. Trid. c. 15. ſeſſ. 25. de regular. & monial. Quarto vt per totum annum 15. ætatis ſuæ ſteterit in probatione regulæ, aliàs antea probata non tenet c. 15. concil. Trid. allegar. ſeſſ. 25. de regular. Quis tamen poteſt tacitè profiteri, vtpotè ſi in ætate legitima exhiſtens, ſe ſpontè ingererit in attinentibus & ſpectantibus ad profeſſos, tali caſu cenſcebitur profeſſus, adeoq; non audiatur reclamans Ant. de Butrio in c. Vidua nu. 1, 3. & 11. de regu. & ibi Abb. nu. 1. & in d. c. ad noſtram nu. 1. & 5. eod. tit. vel poſt dictũ annũ cõſtiterit vitã mutare voluiſſe tunc vt profeſſus habebitur Abb. in c. ſtatuimus nu. 2. & in c. conſulti de regular. nu. 1. Vltimò ẽt nulliter facta ex defectu minus liberi conſenſus, ex ſuperuenienti conſenſu ẽt ſaltem tacitò conualidatur tex. in c. ad noſtrã de reg. ubi DD. Facta igitur profeſſione ſeruãtis ſeruãdis modo & forma ſupradictis, illicò cepit eſſe monachum vel regularem Abb. in ca. porrectum de regular. nu. 4. ibi Ioan. de Anan. nu. 1. quia hæc profeſſio facit quem tantùm eſſe monachum per iura modo allegata, & ideo immediatè ſe ordinari poterit ad ſacros ordines, quatenus in ætate legitima extiterit, non obſtante eo, quod voluit Sanc.

6 7 8 9 10 11 12

Synod.

Synod.concil. Trid.c.2.cum nõ deceat ſeſſ. 21. vt ad titulum beneficij quiſq; ordinetur, in vim conſtitutionis Papæ Pij V. ſub nu. 74. incipien. Rom. Pontifex ſub dat. Romæ pridię idus octo-
13 bris 1568. Itẽ à patria poteſtate liberatur Abb. in c. ſi quis autem de regul. nu. 2. & Decanus vel
14 canonicus minimè fieri poteſt propter votum emiſſum Archid. in c. hoc nequaquam 7. q. 1. nu. 2. Nec poteſt ad aliam religionẽ ſe transfer-
15 ri ẽt ſi ſtrictiorem ſine licentia ſuperioris regularis Ant. de Butr. in c. Ioan. nu. 1. & 5. de regul.
16 Archid. in c. quamſit 18. q. 2. nu. 5. & 6. Itẽ omnia bona ſua tempore ingreſſus una cum perſona incorporantur monaſterio c. 2. Conci. Trid. ſeſſ. 25. de regul. & monial. & quicquid acqui-
17 rit monachus, acquirit monaſterio Abb. in c. nę
18 religioſi de regul. nu. 3. Item nec in iudicio agere poteſt niſi de licentia Abbatis Federic. de ſenis conſi. 287. per totum Abb. in c. ex parte nu.
19 6. & in c. olim. nu. fi. de accuſat. licèt Abbatem ſuum accuſare, ut in cap. de accuſatione demonſtrabitur, ſed ſe defendendo poteſt audiri Abb.
20 in c. 2. nu. 9. de uita & honeſt. cleric. Item nõ poteſt eſſe arbitrer uel arbitrator Abb. in c. quinta uallis de iureiur. nu. 13. Item non poteſt iurare nec teſtificari Abb. in c. cum contingat de foro compet. nu. 23. & in c. cũ nũtiis de teſtam. nu.
21 4. & ſine licentia Abbatis nihil habere, poſſidere dare, uel accipere poteſt, Nauarr. conſi. 20. de regul. nu. 1. 2. & 6. & conſi. 70. nu. 8. & 75. nu.

46. quia equiparatur ſeruo Abb. in c. quanto de effic. ord. nu. 2.

Caueant tamen ſuperiores Regulares, in recipiendo & ad profeſſionem admittendum homines maioris, ætatis Annorum 16. ne propter debita, uel delicta religionem ingrediantur, ut exinde poſtea ſicurè in ciuitate contracti debiti, uel commiſſi delicti uiuant, quia licet quis efficiatur clericus uel regularis poſt delictum commiſſum de quo à iudice ſeculari fuit incoactus proceſſus, uel lata ſententia, propterea non eximitur à iuriſditione ſeculari l. ſi quis poſtea ff. 22
de iudic. ubi gloſſ. exponit de clerico l. cũ puela ff. de iuriſdict. omn. iudic. Abb. in c. ueniens de eo qui furtiuè ord. &c. nu. 3. quia in delictis quò 23
ad pœnam imponendam ſemper attenditur tempus commiſſi delicti non autẽ tempus profferendæ ſentẽtiæ l. 1. ff. de pęnis ubi DD. & l. iniuriariũ æſtimatio ff. de iniur. l. doli §. fi. ff. de ſeruo corrupt. l. ſi qs uerſ. fi. C. ad l. Cornel. de falſ. q̃nis ſi proceſſus nõ fuiſſet incoactus vel lata ſen- 24
tentia, tẽpore ingreſſus, magis videatur cõmunis doctor. opinio vt ex tali ſuperueniẽti priuilegio eximeretur, a iudicio ſeculari Io. de Imol. conſi. 118. & 119. quæ tamen minimè procedit opinio in atrocioribus delictis, quorum pœna mors eſt naturalis, ſecùs verò in non atrocioribus quorum pœna non eſt mors. Nihilom. cum Principes ſeculares vltra iura, ſupra allegata habeant ex priuilegio apoſtolico authoritatẽ pu-

niendi et regulares & Sacerdotes, tempore perpetracti delicti atrocioris, multo magis poterint de delictis commiſſis ante ingreſſum monaſterij cognoſcere & punire. In ciuilibus verò ſi quis debitor ſit, & ad eccleſiam confugiat, nō poteſt capi l. præſenti Cod. de his qui ad eccleſ. confug. & de facto captus reſtituitur, fortius uidetur credendum quòd in religione eſſet magis tutus a familia curiæ ſeculari oldrad. cōſ. 4. quaſi in fi. ſed ſi negotia publica geſſit tenetur rationem redere ante ingreſſum, nec ingreſſus liberatur, quin ipſe & monaſterium teneantur c. 1. de obligat. ad ratiocinia Abb. in c. cum 1 & 2 de ſententia & re iud. nu. 27. Caueant pariter ſuperiores in non permittendo, ut quis profeſſionem regularem emittat, niſi priùs regulam pluries non per legerit uel legi ab alijs non audiuerit, nam aliquando aliquis Abbas non ita in omnibus & per omnia facit ipſam regulam obſeruari, præſertim in anno, in quo quis permanſit in probatione illius regulæ, namq; emiſſa profeſſione, mutatoq; Abbate, cum ad ſtrictioris regulæ obſeruantiam deuenit Abbas ſucceſſor, profeſſus de recenti, qui ipſam nō legit, nec minus ab alio intellexit, & laxiorem probauit, recuſat ad illius obſeruantiam cogendum eſſe, & quidem rectè, quia de tali ſuperuenienti auſteritate prætendit ignorantiam ut Nauarr. conſil. 9. de regular. nu. 2 quamuis tandem non audia-
25 tur, ſed cogatur ad illius obſeruantiam, q̄ ſecus

dicendum

dicendum eſt de muliere Innoc.in c.ſuper eo de regul.nu.1.& Abb.ibi num.4.& ſeq.& in c.ad noſtram de appellat.nu.4. cui malo ſancta Tridentina Synodus obuiare curauit, mandans moniales profitendas diligenter primitus interrogari & diu admoneri an ſponte &c. & quid iubeat regula &c.in qua quidem parte nõ mediocri laude dignus fuit Ioannes Triuiſanus V.I. Doc.Patriarcha Venet. Dalmatięq; Primas Gentilis meus cuius Anima in Domino requieſcat, quæ moniales profitendæ antea ſuper contentis in regula diu & pluries ab eo interrogatæ erant iuxta tex.in c.17.ſeſſ.25 Concil.Trident.de regul.& monial.

Qui ſint Regulares. Cap. III.

SVMMARIA.

1 *Nouitij nuncquid regulares verè ſint?*
2 *Conuerſi an veniant appellatione regularium.*
3 *Oblati ſimiliter?*
4 *Item Heremitæ.*
5 *Hoſpitalarij itidem.*
6 *Fratres tertij ordinis an ſint regulares.*

Qui

Qui ſint Regulares. Cap. III.

VLtra regulares profeſſos, ſunt & alij qui nomine & habitu uidentur regulares, ſed verè non ſunt de quib. diligẽter uidere ſupereſt, ideo Nouitij q̃ nouiter ſunt recepti, & ad-
1 huc nullam profeſſionẽ fecerunt ut uoluit Hoſtien. in c. quid per nouale de uerb. ſignifi. nu. 3. & Ioa. de Anan. in c. ſtatuimus de regul. num. 2. ſub hoc nomine regulariũ non comprehenduntur, quia in anno probationis regulæ ſunt teſtariq; poſſunt c. 16. Concil. Trident. ſeſſ. 25. de regular. & monial. Archid. in c. beneficium de regular. in 6. nu. 1. Phillip. Franc. ibidem nu. 2. & 3. Nauarr. conſi. 12. de teſtam. nu. 1. & nõ teſtando ueniunt proximioresq; ſuccedunt, & nõ monaſterium in quo reperitur, cum hoc caſu verè non fuerit regularis in effectu c. religioſis de ſententia excomm. in 6. licèt nonnulli teneãt quòd bona nouitij morientis ante profeſſionem tacitam uel expreſſam ſint aplicanda monaſterio, ex hac rõne ducti, quia ibi uidetur mori, ut monachus Cyn. in authen. ingreſſi Codice de Sac. Sanct. Eccl. Anr. de Butrio in c. in præſentia de probat. & Bart. in authen. ſi qua mulier in fi. C. de Sac. Sanct. Eccl. Tiraq. de utroque retract. li. 1. gloſſ. 1. num. 21. cum ſeq. & nu. 36. alij verò ſic deſtingunt aut nouitius ingrediens dedit bo-

na

na ſuã monaſterio expreſſe,& tunc procedit opinio eorum iuxtà iura allegata,ſin autem,minùs: Abb.in c.in præſentia de proba. nu. 1.6.8.& ſi. veritas tamen eſt quòd nouitius ſi eſt mas, & ſui iuris,utiq; poteſt, ſi non ſui iuris,uel fęmina eſt, nequaquam.c.15.& 16.Concil.Triden.ſeſ.25. & Abb. uel Prior monaſterij aliam in eum non habet authoritatem,niſi ipſum expellendi è ſuo monaſterio, & religione, ſicq; nouitius cõſimilem habet authoritatem permanendi uel diſcedendi d.c.15. & 16.Concil.Trid.ſeſ.25.de regular.& monial. & ideo in eo probationis anno portat habitum diſtinctum ab habitu profeſſorum,vt Hoſtien.in c. in nonnullis de iudæis nu. 3.ſeu per aliud ſignum non profeſſus cognoſcitur Io.de Anan.in c.ſtatuimus,de regular.num. 3.nec ideò intelligitur exemptus à ſuo primeuo foro ſeculari,adeòq; ſi debitor exiſtat, aut reus ſit criminis,nõ poſſit ab ipſo iudice ſeculari ſententiari atq; puniri,ſed ſi delinquit in monaſterio,ſ.verberãdo, aut aliquem iniurijs onerãdo, coram quo iudice accuſatus fuerit, coram ipſo, cauſa tractanda erit, juxtà adnotata per gloſ.in c.dilecti filij de foro comper. uerſi. ubi domicilium Abb.in c.cum ſit generale eod.tit.nu. 2.& Bald.in l.cum clericis eod.de epiſcopis & cleric. nu.1.& in c.1. de officio legat.nu.4. arg.c.cum illorum §.ſi uerò clauſtralis de ſententia excommunicationis,ſi uerò alio modo deliquit ut potè blaſphemando,talis cognitio ſpectabit ad Ab

batem

batem uel Priorem ſuum, ſed(re uera) hæc omnia procedunt potius in vim reciproci cõſenſus partium, quàm de iure, cum neſcio quid equitatis id ſuadeat, licet talis nouitius poſitus in dubio ſemper iudicabitur de eo, veluti de religioſo in fauorem ſuum, vt ſit excommunicatus in eum manus iniciens c. religioſo de ſententia excomm. in 6. & Henric. Boich in ca. ſtatuimus de regul. nu. 12. ita & in odium ſuum ſi fouet rem prohibitam arg. tex. in c. qui ſentit de regu. iur.
2 in 6. Conuerſi verò quamuis quidem appellatione monachorum non ueniant, tradunt Anto. de Butr. in c. non eſt de regular. nu. 3. Ioa. de Anan. ibi nu. 4. ueniunt tamen appellatione regulariũ, quia & ipſi regulam profitentur, Abb. in d. c. nõ eſt de regular. nu. 2. & Gemin. in c. per exceptionem in 2. col. de priuileg. in 6. Card. Zabarella in clem. 1. de decim. nu. 30. Abb. in c. in noſtra de ſepult. nu. 2. & 3. Felyn. in c. in præſentia de probat. nu. 4. & quò ad ordines ſunt ſeculares, Abb. in c. non eſt de regular. nu. 2. & in cap. illa præpoſitorũ de accuſat. nu. 2. & ideo ſunt aſtricti monaſterio quo profeſſionẽ fecerunt, ut ſine licẽtia ſuperioris non poſſint ad alia monaſteria conuolare Abb. in d. c. non eſt de regular. nu. 3. ibiq; Anton. de Butr. nu. 5. & quamuis non ſint de capitulo, poſſunt tamen teſtificari pro monaſterio Abb. in c. & ſi Chriſtus de iureiur. nu. 4. c. ex eo de elec. in 6. Felyn. in c. cum M. Ferrarien de conſtit. uerſi. in eodem gloſſ. ibi qui habet,

nu. 18.

nu. 18. Abb. in c. cum cauſam de elect. nu. 8. & in c. 1. de procur. nu. 9. gaudet tamen priuilegio religioſorum ſeu regularium Ant. de Butr. in c. 2. de inſtitut. nu. 11. Abb. in c. de monialibus de ſentẽtia excom. nu. 3. Gaudent etiam priuilegio canonis ſi quis ſuadente diabolo Abb. in c. ex tenore de ſententia excomm. nu. 2. & in c. nõ dubium eod. tit. ubi Ant. de Butr. nu. 4. Oblati autem quatenus habitum regularem geſtant, licet diuerſum & diſtinctum ab eo profeſſorum, & profeſſionem regularem emittunt, tunc appellatione regularium ueniunt, quia ſe, & bona ſua tradiderunt monaſterio ita uoluit Abb. in conſ. 53. nu. 3. part. 1. & notat. in c. non eſt de regul. nu. 2. & 3. Ant. de Bur. in c. cum dilectus de ſucceſſione ab inteſtato nu. 3. tunc retinent priuilegiũ religioſorum & regularium Ant. de But. in c. ut priuilegia de priuileg. nu. 6. nec poſſunt trãſire ad ſtrictiorem religionem authoritate propria & tali caſu oblatorum bona acquiruntur monaſterio ut Butr. in c. in præſentia de probat. nu. 66. ſi autem habitum regularem non ſuſcipiunt, & bona ſua retinent nec in monaſterio uel clauſura uiuunt tunc non ueniunt appellatione regularium Nauarr. conſ. 81. de regul. nu. 16. & ſeq. Ant. de Butr. in c. cum & plantare de priuileg. nu. 11. & fi. & in c. tuarum eod. tit. nu. 10. Heremitæ qui nullam habent regulam regulares nõ dicuntur, nec ſub hoc nomine comprehenduntur imò retinent proprium quòd eſt cõ-

(margin numbers: 3 beside "bium eod. tit. ubi Ant. de Butr.", 4 beside "10. Heremitæ")

tra omnem regulam notat Felyn.in c.2. de foro compet. nu.5.& Soc. ſunt tamen de foro Eccleſiæ largo modo ut idem Felyn.loco citat. & per ipſum allegat. tex.in c.indemnitatibus §. ſupradicta de elect.in 6. & uti tales non coram ſuperiori regulari cum non habeant ſed coram epiſcopo loci conueniuntur, tenet Felyn.in d.c.2. de foro cõpet.& DD.omnes. Nec Hoſpitalarij
5 ſub hoc nomine comprehenduntur ut Felyn.loco modò citat.& minus Fratres tertij ordinis,
6 quemadmodum uoluit & conſuluit Calder.conſil.7.tit.de foro compet. & Felyn. loco modò citat.nume.9. propterea de his qui ſine regula uiuunt,& regulares non ſunt, minimè dicendum erit.

Superiores Regularium qui. *Cap.* IIII.

SVMMARIA.

1 *Abbas, Prior, Guardianus, & Corrector Iudices prioris inſtantiæ qui nomine non tamen Iuriſdictione differunt & num.2.*

3 *Authoritas quæ.*

4 *Iudices ſecundæ Inſtantiæ, Prouincialis, Viſitator, Miniſter.*

5 *Generalis vltimus iudex, cuius authoritas ampliſſima eſt, & nu.6.*

Superiores

Superiores Regularium qui. Cap. IIII.

VIſum hucuſq; fuit, qui rectè ſint Regulares, & hoc iure merito Regularium nomen retineant, ſupereſt hoc loco uidere, qui ſint eorum Iudices in quacunque inſtantia, ideo ſciendum eſt, quod ex regularibus ſupradictis ſingulo quoq; tertio anno fit capitulum generale, ex conſtit. ſanctiſſ. D. N. Greg. Papæ XIII. Sanctæ mem. 58. in ordine, incipien. dilectis filijs ſub datum Romæ die 16. menſis Decembris 1579. in quo pro ſingulo monaſterio creantur tres Iudices ſuperiores, diuerſorum nominum & authoritatum, primus eſt illius duntaxat mo- 1
naſterij, & dicitur Abbas, Prior, Guardianus, vel Corrector localis, & licet differant nomine, effectu tamen officio & iuriſdictione non differũt, ut Franc. in c. 1. §. uerum de ſtat. regul. in 6. nu. 3. & vnuſquiſq; in ſuo monaſterio habet omnimodam authoritatem nedũ in eos, qui degunt in ſuo monaſterio & ſub illius obedientia ſicuti notat Archid. in c. de Capellis 16. q. 2. nu. 3. Innoc. in c. ut famæ de ſententia excomm. num. 3. Abb. in c. Ioannes de regular. nu. 4. 6. & 7. & in c. non eſt eod. tit. nu. 4. 5. & 6. & in c. fi. eod. tit. nu. 1. 2. & 3. Thom. faſtul. in dec. uel dubio 8. nu. 1. & habetur ex regula Sancti Benedicti. c. 1. & c. 24. Sanctiq; Baſilij c. 8. ex regula Sancti

Auguſt.c.feriæ. 5.ex regula Sancti Franciſci, & conſtitutionib. ſuis à Iulio Papa III. aprobatis c.7. vbi Guardianus Miniſter habet ēt authori-
2 tatē abſoluēdi ab excō.Inn.in c. quāto de offic. ord.nu.2.Sed etiam contra eos qui extra monaſterium viuunt,etiamſi ſint ſedis Apoſtolicæ Capellani per conſtitutionem Greg. XI. 2.in ordine quæ incipit per Romani Pontificis ſub dat. Auinioni quinto idus Nouembris Pontificatus ſui anno 3.nec non contra Apoſtatas prout ſtatuit clemens Papa VII. conſt.3. incipiens ſedis Apoſtolicæ anno 1537. 16. menſis Iulij anno Pontificatus ſui 10. Quam poſtea confirmauit Paulo III. conſtit.28.incip.cupientes, ſub dat. Romæ anno 1557. 29.Aprilis Pontificatus ſui 2.& eiuſdem conſt.29. quæ incipit poſtq̄ anno
3 1558.& in quocunq; delicto ēt Hereſis, ſi ab Inquiſitore non fuerit præuentus,ut P.j Papæ IIII. cōſt.67.q̄ incipit paſtoris &c. 1.Apr.1562.anno ſui.3.audit atq; cognoſcit, ꝙ tñ nunq̄ in hac ciuitate occuriſſe cognoui ob accuratā diligentiā R.P̄ris magiſ. Stephani de Cinto primo, mō Io. Ghabrielis de ſalutio īquiſitorū,& f̄ris Vincētij de Brixia cōmiſſarij,& in hac parte diligentiſſimi & indefeſſi hereſiæ oppugnatoris quos honoris grā cō.nemoro, ex quib. q̄dē Abbatibus, Priorib.Guardianis,& Correctorib.maximè comēdēdi ſunt Gabriel flāma Venetus Abb. S.Mariæ charitatis ordinis Canonicorū Regulariū laterā: qui poſtq̄ monaſteria multa,& pluries,ſū-

mo ſtudio,& incredibili prouidẽtia gubernaſſet, guberniũ & curã ciuitatis & dioceſis Clodiæ Greg.xiij.cõmiſſit,ĩ antiſtite deſcribẽdo,qui dũ laudabiliter diœceſẽ illã regeret,& vitas ſãctorũ deſcriberet,morte extinctus corpore,aĩa in cellũ innocẽtiſſima migrauit,veſtigia cuius ſequendo Max.Bianinus ĩ epatu ſucceſſor totidẽ nomẽ fama intonat.& Franc. Flãma nepos canonicus & Vic.Gen.Iur.Vtriſ.cõſul. dũ pulpitũ aſsẽdit, ſe verũ nepotẽ,& hæredẽ bñ dño, & melius pſuadẽdo declarat. Prior verò Io.Maria Petro Belli Venetus Prior S.Ant. Venet.Canon. Regulariũ ordinis S.Saluat.cõgregationis,ob cuius eximiã uirtutẽ,poſt prioratũ p̃dictũ cõi Patrũ Voto, Viſitator Gñalis Religionis creatus extitit. Guardianus Fr̃ Nicolaus Mazza Venetus S.Franc. à Vinea minorũ de obſeruãtia, qui ĩnocẽtiſſimus licet & laudabiliter ſemper vixerit, & eius exẽplo alios bene viuẽdi docuerit,ſuperiores Præſertim Protector religionis Illuſtriſ.& Reu. Card. Matth. nõ dedignatus eſt,nec dedignat̃ nomine ſuo in arduis peragẽdis ꝓ religione mõ, in Dalmatiam per Italiam,& aliquando in Hiſpaniam delegare. & Frater Nicolaus Chriſtianus Calaber Corrector Sancti Bartholamei ordinis Sancti Franc.de Paula,cuius opere,ſtudio,& diligẽtia,cõſtruta ſtat Eccleſia in ciuitate Venet. ad inſtar aliarũ ſingulariũ,& monaſt.in die magis cõſtruit̃ & edificat̃,iſti.n.exẽplo,Prædicãdo,& bene viuẽdo,ſubditos edificabãt,adeo ut ſi ſpe ſuo,

uixiſſet Card. Zabar. vtiq; nõ deploraſſet dicendo in clem. ne in agro de ſtat. monachorum, nu. 8. hoc modo.

„ *Ordo cuculatus tunc poterit eſſe Beatus*,
„ *Si bibat flumen, ſi diſcat amare legumen*
„ *Sed ſæpè ſpernit fabas pro piſcibus Abbas*
„ *Conſimiles mores cupiunt retinere minores*.

4 Secundus iudex, qui competit eidem monaſterio ſed non ſoli, nec omnibus ſuæ religionis eſt Prouincialis, Viſitator ſeu Miniſter, cuius officium eſt, prouinciam ſibi commiſſam Viſitare corrigere ſuperiores locales, & emendare, & appellationes ipſorum localium audire & deffinire vt ex regula S. Bened. c. 3. & ex regula S. Franciſci c. 10. Leo. 10. conſt. 20. incip. ite, & nos ſub dat. Romæ 4. cal. Iunnij 1517. Pontificatus ſui

5 anno 5. Tertius eſt Abbas Prioruè Generalis, qui habet iuriſdictionem illius monaſterij & quorumcunq; omnium ſuæ religionis vt ex regula Sancti Franc. c. 8. & Pij V. conſtit. 171. ſub dat. vlt. Maij 1571. Item & conſt. 103. incip. pro no-

6 ſtri & conſt. 63. cuius facultas & iuriſdictio eſt ampliſſima etiam creãdi & remouendi Inquiſitores vt Innocen. IIII. in conſtit. ſua incip. licet ex omnib. &c. ſub datum Aſſiſij 4. calen. Iunnij Pontificatus ſui 11. & clem. 4. cõſt. 2. incip. licet ex omnibus &c. ſub datum Peruſij tertio calẽ. Octob. anno 1. & eſt vltimus iudex ut ex regula S. Benedicti c. 3. & clem. 7. conſt. 41. incip. in ſuprema &c. ſub datum Romæ 16. cal. Decemb.

1532.

1552. anno 9. Loquendo tamen de iudicibus regularibus regularium ordinariorum tantùm, nō autem de his, qui à Summo Pontifice delegantur vel deputanť de quib. præſens nō eſt ſermo.

De Delictis. Cap. V.

SVMMARIA.

1 *Delicta ex tribus oriri*
2 *Delicta ratione ordinis quæ*
3 *Delicta ratione officij quæ*
4 *Delicta ratione ſui quæ.*

De Delictis. Cap. V.

CVM delictorū regulariū multa ſint genera, neceſſariū itaq; fore reputaui, vnumquodq; methodicè procedēdo tangere. Regularis igitur qui cūq; delinquit, aut ratione ordinis, 1
vel officij aut tandem ratione ſui, ratione ordinis regularis delinquere dicitur, cum ſit illegiti- 2
mus ordinati ſe fecit imò ſi de facto ordinatus fuiſſet, illico cenſcetur interditus ab ordinis adminiſtratione ex cōſtitutione Sixti Papæ V. ſub nu. 22. quæ in incipit ad Romanum &c. ſub datū Romæ anno 1588. die cal. Nouembris. Si rebaptizatus ſcienter. c. qui bis de conſacrat. diſt.

4 Si Bigamus cap. curandum. cap. præcipimus. cap. ſi quis viduam el. j. diſtinct. 34. Si à ſuſpenſo epiſcopo fuerit ordinatus, Symoniacouè, Excommunicato, Irregulari, Heretico, Furtiuè, Ante ætatem, Per ſaltum, Cum ſit homicida Aut cõfirmationem non ſuſceperit. Hæc omnia ſimul, & ſingula per ſe faciunt quem inhabilem ad ſacros ordines cap. 7. ſeſſ. 14. concil. Trid. de reformat. & c. 4. 12. & 13. ſeſſ. 23. & conſtit. Sixti quinti, quę incipit ad ſanctum &c. publicata Anno 1588. nonis Ianuarij, vel ſit illiteratus c. fi. de tempor. ord. in 6 c 4. xj. & 13. de reformat. ſeſſion. 23. concil. Trid. etſi de facto promoti, ſunt ſuſpendendi Innoc. in c. cum noſtris de conceſſ. pręben. nu. 1. & ibi Ioan. And. c. primo & ſequen. diſtinct. 55. vel corpore viciatus. c. 1. c. 3. diſtin. 55. & hæc cum aliis ſimilibus dicuntur delicta ratione ordinis, qui inha-
5 bilitant aliquem ad illos recipiendos. Delinquit ſecundo modo Regularis ratione officij quod obtinet, cum Abbas Prioruè ſit, videlicet circa adminiſtrationem bonorum & correctionẽ ſubditorum. Primò modo aut ommittẽdo, vel operando, ommittendo intelligitur quotieſcunque Abbas non acquirit, redimit, vel defendit bona & iura ſui monaſterij quia negligens Prælatus meretur puniri, & multi tenuerunt ipſum deponendum eſſe c. dictum diſtinc. 81. Abb. in c. illa præpoſitorum de accuſat. num. 3. Felyn. in cap. 1. de treug. & pace num. 2. omnino viden: Op-

pe-

perando dicitur delinquere ſi dilapidat, vendit, vel obligat; bona & iura ſui monaſterij extrauag. Ambitioſæ Pauli Papæ 2.de rebus Eccleſ. nō alien. Abb. in cap. monachi de ſtat. monac. nu me. 6. circa correctionē ſubditorum delinquit ommittendo non puniendo delicta Innocen. in cap. dilectus filius. 2. de Symon. vel nimis indulgendo delinquentibus Nauarr. conſil. 75. de regularum numero 33. Operando verò delinquit procedendo ſine ordine contra aliquem, vel excedendo modum corrigendi, vtroq; enim modo ſententia deiudicabitur nulla vel ſaltem iniuſta toto tit. de ſententia & re iudic. tertio & Vltimo modo delinquit regularis ratione ſuimet ipſius, & duobus pariter modis committitur, ommittendo ſcilicet vel opperando ommitendo ſi non cellebrat quia non obedit ſuperiori ſuo & incidit in pœnam propter votum obedientiæ vt ex regula Sancti Baſilij, cap. 1. ex regula Sancto Benedicti cap. 2. Sancti Auguſtini pariter, & Sancti Franciſci in cap. 1. pecc atque mortaliter Archid. in cap. ſicut 27. quæſtio. 1. nec officia diuina recitat ex eiſdemmet ſupradictis rationibus & authoritatibus & vt voluit Gemin. & Franc. in capit. fin. de reſcript. in 6. Si non ieiunat, contrauenien- 4
do regulæ maximè Sancti Auguſtini in c. ſecundæ feriæ nec ſuperiori ſuo obedit, vt dictum eſt, opperando pariter duobus modis contingere poteſt. Primò modo opperando non offen-

offendendo aliquem, ſed duntaxat ſemetipſum. vt potè ſi ſit proprietarius, quàm proprietatem vnaquęq; regula penitùs tollit ex regula Sancti Baſilij c.1.ex regula Sancti Benedicti c.33.Sancti Auguſtini c.1.ex S.Franc.c.9.niſi ex licentia Abbatis Archid. in c. ſolet nu.4. & c. peruenit 27.q.1. ebrius contra regulam pęnitùs Sancti Auguſt.in c. ferię ſecundæ & contra text.in c.à crapula de uita & honeſt.cler. Balſphemus c. ſi per capillum 22.q.1. Apoſtata & ſic contra primam partem Voti.ſ.obedientiæ ioculator c.clericum diſt.46.miniſter laciorum c.ſacerdotibus, ne clerici vel monac.ſorti legus qui futura prævidere ſperat c.vno 26.q.1.& qui ſimilia cõmittit, grauiter delinq̃t ut uoluit Antonius de But. in c.at ſi cleric.de iudic.venator c.1. & ſequen. de cleric.venat.aleator c.clerici de uita & honeſta.cleric.Symoniacuſq; c.1.& ſeq.de Sym. etiã in 6.& contra alios duobus modis delinquit factis.ſ.& verbis,factis per homicidium c.1.de offic.iud.ord.c.1. & ſeq. de homic.incendium c. peſſimã 23.q.8. Sodomiam c. clerici de exceſſ. prælat.l.cum vir C.ad leg.Iul. de adult.& ſtup. ſacrilegium Hoſtie.in ſumma de accuſat.§. quis ſit effectus uerſic.& gratiã exempli,adulterium c.1.de offic.iud.ord.c.ſi quis clericus 81.diſtin. inceſtum ut text.in c.lex illa 36.q.1. gloſſ.in c. non debet 30.q.1.ſtuprum Abb.in c. at ſi clerici de iudici cap. ſi quis clericus 81. diſtin. & c. lator el.2.quæſt.7. fornicationem Abb.in c.at ſi

clerici

clerici ver. de ſecũdo de iudic. Io. de Anan. in c. ſignificauit de adult. nu. 2. & ſeq. Raptũ tex. in c. 2. de raptorum &c. & l. vnica C. de rapt. Virg. læſam maieſtatem c. ſi quis laicus 22. q. 5 furtũ Abb. in c. cum contingat de foro compet. nu. & c. cum non ab homine de iudic. percuſſiones c. 1. de cleri. percuſ. & alia huiuſmodi ſi quæ ſunt, verbis iudicialiter in falſum deponendo c. ſi epiſcopus 50. diſt. extra iudicialiter iniuriando l. 1. ff. de iniur. uel calumniando ut in capitulo de pęnis, de omnibus his ſupradictis occaſione ſtatuẽdarum pęnarum pro vno quolibet latius tractabitur.

De Accuſatione. *Cap. VI.*

SVMMARIA.

1 *Secularis regularem accuſare non poteſt limita tamen num. 3. & 4.*

2 *Appellatione ſuorum qui veniant.*

5 *Regularis accuſare non poteſt limita nu. 7. 8. 9. 10. & 11.*

6 *Accuſationis deffinitio quæ.*

12 *Accuſatore diſiſtente, index tenetur procedere.*

13 *Forma accuſandi quæ.*

De

De Accuſatione. Cap. VI.

DElicta ſuperius enumerata nullatenus poſſunt puniri, niſi præcedant accuſatio, alicuius denuntiatio, iudicis inquiſitio, ſeu forma notorij, ideo de primo procedendi mō loquendo, dicitur quod Regularis non poteſt à
1 ſeculari accuſari, niſi ſecularis ſuam uel ſuorum iniuriam proſequatur c. de cætero, de teſtibus ubi Doctores, & appellatione ſuorum ueniunt Pater, Mater, Patroni, Patronæ, & eorum liberi, frater & ſoror, ſocer, uxor, ſocrus gener, nurus, uitricus, nouerca, Priuignus, & etiam amicus intimus Abb. nu. 7. Mynſinger, num. 4. qui allegat Bal. in l. 1. C. qui accuſ. non potes nu. 33. in allegat. c. de cętero de teſtibus, licet aliqui tenuerint quòd ſui intelligantur uſq; ad quartum gradum Bal. in l. neganda ubi gloſ. Cod. qui accuſare non potes, & in alleg. l. j. nu. 22. eod. ti. & nonnulli dixerint ſuos extendere uſq; ad ſeptimum gradũ Boich in d. c. de cętero de teſtib. nu. 9. Magis tamen cõmunis opinio eſt, ut uſq; ad quartum gradum extendatur & amicus intimus includat Rota dec. 7. alias 463. de renũt. in nou. nu. 2. Fallit ſecundò in criminib. exceptis, nam tunc qui
3 libet contra quemlibet admittit ad accuſandũ Innoc. in c. de cętero de teſtib. & ibi Ant. de Bur. nu. fi. Hoſtien. nu. 1. tex. etiam in c. cum P de accuſat.

cuſat.quæ crimina excepta ſunt Symonia,Hęreſis,& Læſa maieſtas, enumeratq; gloſ.in c.cum P de accuſat.ubi mynſing.nu. 5.in d.c.de cętero 4
de teſtib.Fallit 3.ſi delictum fuerit in uilla commiſſum ubi non reperiuntur regulares nec clerici,tunc in defectu ipſorũ admittitur ſecularis quicunq; ad accuſandum Abb. in d.c.de cętero nu.3.nec coram alio tunc poterit accuſare quã ſuo ſuperiore Regulari c.1. de foro compet. & c.regularis 14.ſeſ.25.Conc.Trid.& Federic. de ſen.conſ.14.nu.2.niſi regularis extra ſepta monaſterij viueret,quo caſu ab ordinarijs puniunt c.Eccleſiarum 3.ſeſ.6.de reformat concil.Trid. & c.in exemptorẽ 14.ſeſ.7.cõcil.Trid.de reformat.alias manẽdo in monaſterio debet à ſuo ſuperiori regulari tantùm puniri,licet ordinarius poſſit inſtare penès ſuperiorem regularem ut regularis aliquis puniatur c. regularis 14. ſeſ.25. concil.Trid.de regul.& monial.& c. quæcunq; 8.ſeſ.21. de reformat.In cã tamen hæreſis corã inquiſitore & loci ordinario: poterit accuſari Boich in c.ex parte de accuſat.nu.4. ſi tamẽ ab ipſorũ ſupiorib. regularib præuenti nõ fuerint ex conſtit.Pij Papæ IIII. 67.in ordine incip.paſto.&c. ſub dat. die 1. Aprilis 1562. Regularis 5
ſecularem indiſtinctè accuſare non poteſt c.ſententiam de cleric.uel monac.& Decian.in tract. crim.lib.3.cap.8.nu.15.uol.1. licet quidam teneant quòd præmiſſa proteſtatione ut ad pęnam ſanguinis minimè deueniatur in uim textus,

c.2.de

c.2.de homicid.in 6.quòd procedit inter ſacerdotes ſeculares, non autem regulares, quia regularis pro iniuria ſibi illata non poteſt nec ſecularem nec regularem accuſare Aret. conſil. 138.nu.2. Petrus a Plaza cap.42.nu.17. in fi.& nume.18. namq; accuſatio eſt officium contra præcepta Dei, & naturæ:Deus.n.in Matthæo.5. dicit,& expreſsè præcipit,quod ſi quis te percuſſerit in vna maxilla, debes ei præbere alteram, ideò non debet accuſare. Item in Luca 6. dicit quòd nedum amici ſunt diligendi, uerùm & inimici,& benefaciendum eſt his,qui oderunt nos. Item illud quod habetur prouerb.25.quæ uiderint occuli tui,ne proferas in iudicio citò, ne forte emendare nō poſſit,ideo qui fidelis eſt, cælat amici commiſſum,c.qui ambulat.5.q.5.propterea delictum nec contra ſe nec contra alios regularis accuſare poteſt, aut debet, q̄a mortuus eſt mondo c.placuit 16.q.1. Tum quia ſeruos Dei non oportet litigare c.11.de poſtulan. cum etiā talis accuſatio procedit à libero arbitrio quòd monachi non habent c. ſi religioſus c. nullus de elect.in 6.Fiuntq; ex accuſationibus inimicitiæ Capitales gloſ. in l.licet ff. de arbit.Abb.in c.1. de colluſ.deteg.nu.2. eſt.n. accuſatio ius vulciſcendi ſolemni & penali iudicio iniurias & delicta Decian.in tract.crim.lib.3.c.1.vol.1.quid ſit accuſare nu.3. poterit tamen monachus denuntiare, quomodo autem & ex quibus cauſis
7 in ſequenti cap.tractabitur, eius tamen Priorem

Abbatem

Abbatem Guardianum vel Correctorem quisq; monachus ſeu regularis poterit accuſare cap. ex parte de accuſat. ubi Ant.de But.nu. 1 .& 3. Sed dubitatur an in omni caſu,in criminibus exceptis ennarratis,nulla oritur dubitatio, in reliquis uerò, multæ ſunt opiniones, prima eſt opinio quod regularis poſſit ſuperiorem ſuum accuſare,ſi accuſatio tendit ad vtilitatem ſui monaſterij,vendendo, in malos vſus conuertendo bona monaſterij non recuperando aut deffendere negligẽdo & paciſcendo de quib.monaſterij ſunt, & quia quilibet regularis tenetur iura monaſterij diffendere,ideo poterit tali caſu etiam accuſare delapidatorem Ant.de Butr. in c. ex parte de accuſat.nu.10. Secunda eſt opinio ut non ſolũ ratione intereſſe monaſterij poſſit regularis Abbatem accuſare, ſed etiam ratione ſuimet ipſius ſuperioris, quotieſcunq; ſ.malus homo ſit, & potius exemplo ſuo deſtruit quàm ædificat monachos ſibi ſubiectos Hoſtiẽ. in d.c.ex parte de accuſat.nu.1. Tunc ei nedum obediendum non eſt,ſed põt accuſari, ut ſi Symoniacè fuerit promotus tunc indignè eſt Abbas,& tamq̃ ſuperiori monachus parere non debet, ſed tamq̃ criminoſum eum accuſare Ant. de Butrio in c. ſi Dominus de Symon nu. 2. Has duas opiniones uidetur poſſe reconciliari,ut tenet Abb.in allegat. c.ex parte de accuſat.nu.3. quod.ſ.monachi dicuntur procurare utilitatem ſui monaſterij, accuſando proprium Abbatem, quia intereſt mo- 8 9

naſterij

naſterij non habere pro paſtore & adminiſtratore lupum Socyn.in eod. c. ex parte de accuſ.nu. 5.& quia raro imò nunquàm datur Abbas diſcipator bonorum monaſterij, quin non ſit homo malus, & peſſimæ conſcientiæ, & è contra Abbas malus non datur, qui parum curat curam ipſam monaſterij dilapidando eius bona, namque malus non eſſet, ſi mala non ageret, propterea vti cauſa & effectus vnus ex alio dignoſcitur, & vtroq; caſu poterit monachus accuſare Abbatem & in hoc caſu monacho accuſanti Abbatē debentur expenſæ neceſſariæ ab ipſo monaſterio ſine quibus agere non poſſet Ant. de Butr.in eodem c.ex parte de accuſ.nu.2. & fi. & Socyn. ibi.Bal. in l.etiam C. mandati nu.3. Aret.in c.ſi qui teſtium de teſtibus nu. 13. Vltra caſus enumeratos Symoniæ.ſ.& intereſſe monaſterij videtur quod poſſit Abbas à monacho accuſari de infraſcriptis Hæreſis furti ſacrilegij homicidij, veneficij ſepulchri violationis patricidij inceſtus, periurij raptus, maleficij, adulterij belli publici, calumniæ, Apoſtaſiæ, infamiæ iuris & facti, Bigamiæ, corpori viciati, mente capti, & de his qui inſeruiunt ſecularibus, quos omnes caſus enumerant Canones c.infames 6.q.j. Ego
11 tamen credo qui in omni caſu, pro quo poteſt regularis puniri ab Abbate pro eodem Abbas poſſit a monacho accuſari, primò quia intereſt religionis & monaſterij non habere miniſtros qui cçteros regunt improbos & ideo bene videtur

tur dixiſſe Dyoniſium Halicarnaſeum hanc naturæ extitiſſe legem communem, vt deteriorib. ſemper imperarent meliores, Secundò quia ſi Abbas poteſt monachos ſuos pro quocunq; crimine punire, quare non poterit monachus pro totidem crimine Abbatem ſuum accuſare? ut deſinat eſſe Abbas, aut ipſum in peccatum viuentem perire non permittat, & monaſterium ſimul ob ſuperioris peccata Ioan. And. in d. c. ex parte de accuſ. nu. j. & ſeq. ante ipſum ita voluit text. in c. ipſa Pietas 34 quæſt. 4. & dico non denuntiare ſed accuſare quia non correctio tantũ, ſed pęna requiritur in ſuperiore delinquente aliàs delicta ſuperioris eſſent impunita in dedecus monaſterij, totiuſque religionis detrimentum & animæ eiuſdẽ ſuperioris periculum, quę delicta cum impunita remanere non debeant leg. ita vulneratus §. æſtimatio ff. ad leg. Aquil. leg. ſi à reo §. fin. ff. de fideiuſſ. leg. 4 §. cum Dominus ff. de noxal. act. leg. ſi operis C. de pęnis, propterea debet monachus Abbatem ſuum accuſare odio criminis nempè non autem perſonę & amore iuſtitiæ c. quiſquis 1. quæſt. 1. cap. qua propter 2. quæſt. 7. quæ accuſatio cum fuerit iudici præſentata, tenetur iudex illam ſi & inquantum de iure admittẽda veniat ipſam admittere, aliàs accuſator poterit proteſtari de ſibi denegata iuſtitia, & tandẽ appellare, c. ſignificantib. de nou. op. nunc. & ibi Inn. & quatenus accuſator 12
deſiſteret, tenetur iudex vlterius procedẽdo in-

uenire delicta obiecta c. crimina de colluſ. deteg. Hoſtien. in c. quia de judic, nu. 4. & Bar. in l. libellorum §. fi. nu. 20. ff. de accuſ. Aret. in c. licet nu. 22. de accuſ. uel ſi accuſator colluſerit Abb. in c. 1. de colluſ. deteg. & alleg. c. crimina eo. tit. nume. 1, ad effectum etiam ut uerá non inuenta narrata crimina in libello accuſatorio, contra accuſatorem agere ipſumq; poſtea punire poſſit, pendente accuſatione accuſatus promoueri non poteſt, quia iam grauata eſt illius opinio, & infamatus de facto c. accedens de accuſ. ubi Doctores ſed ſi abſq; infamia & ſcandalo accuſatio tantùm per ſe ſola non ſufficit ad impediendam promotionem ut tex. in c. accedens, nec accuſatus accuſatione pendente admittitur in teſtem, vt Ant. de Butr. in c. fi. de teſtib. nu. 10. Anto. de Butr. in c. omnipotens de accuſat. nu. 5. Ioan. de Anan. in c. nulli de accuſat. nu. 1. & 2. dicat Nauarr. quicquid ſibi placet in conſ. 11. de accuſat. ductus neſcitur contra communem. Forma accuſatorij libelli erit huiuſmodi videlicet cõquę-
3 ritur &c. ad docendum de interreſſe accuſatoris mille, pract. crim. in tit. de accuſat. forma nu. 1. apud R. Patrem viſitatorem &c. N. quod anno menſe & die ad ponitur nomen accuſatoris annus menſis & dies ut latè habetur in l. libellorũ ff. de accuſat. N. Priorum &c. auſus fuit infraſcripta delicta committere videlicet & ideo ne de tanto ſcelere ſe gloriari valeat, receptis teſtibus infra nominatis uel deſcriptis, inuentaq; veritate

ritate cõtentorum petit ipſum puniri iuxta formam regulæ, traditionem Patrum, ac diſpoſitionem iuris, Bar. in d. l libellorum nu. 19. Mariã. Socin. in repet. c. qualiter, & quando de accuſat. nu. 910. Bal. in l. Edita C. de eden. nu. 33. quia iuxta qualitatem delicti non accuſatoris arbitrium puniri debet, Felyn. in c. 1. de lit. cõteſtat. nu. 12 Gomez. tract. crim. cap. 11. nu. 2. ut eius pœna cæteris tranſeat in exemplum.

De Denuntiatione. Cap. VII.

SVMMARIA.

1 *Denuntiatio quid ſit?*
2 *Monitio præcedit denuntiationem.*
3 *Differentia inter accuſationem & denuntiationem.*
4 *Forma denuntiationis quæ?*

De Denuntiatione. Cap. VII.

PER denuntiationem etiam, & frequẽtius puniũtur regularium delicta, iõ quæ ſit vidẽdum eſt. Denuntiatio nil aliud eſt, quam reuelatio quædam delictorum iudici facta propter emendam, ſemper tamen debet præcedere inter denuntiantem & denuntiatum 1

2 caritatiua monitio c. licet Hely de Symon. ma-
3 gna tamen eſt differentia inter accuſationem & denuntiationem, ſiquidem accuſatio non poteſt fieri per litteras, denuntiatio vtiq; Abb. in c. licet à Beato de accuſ. num. 2. & in c. dilectus eo. tit. num. 2. Item denuntiationem caritatiua correctio, & accuſationem inſcriptio præcedit Nauar. conſil. 3. de accuſat. num. 4. Item accuſatio facit quem ordinariè puniri, denuntiatio extraordinariè & mitius Ant. de Butr. in c. dilectus de Symon. & alleg. c. 2. qui matrim. accuſ. poſſ. nu. 5. Item accuſatio depoſitionem, denuntiatio correctionem induxit Hoſtien. in c. 1. de offic. cuſtod. num. 17. Abb. in c. ſuper his de accuſat. nu. 2. Ant. de Butr. in c. 2. qui matrimonium accuſar. poſ. nu. 5. Item accuſator poteſt appellare, denontiator non, nec tenetur ſe ſubſcribere denuntiæ, nec verificare eam, accuſator ſecus Aegid. Boſſ. in tit. de denunt. nu. 14. Item denuntiator cuius finis eſt, ut mores corrigantur, poteſt examinari tamquàm teſtis, accuſator nequaquàm c. in omni negotio de teſtibus ubi Butr. Anan. Ioan. And. Felyn. Aret. & cæteri Doctores omnes. Denuntiatus de crimine, cauſa pendente non promouendus Nauarr. de accuſ.
4 conſil. 3. num. 3. Forma autem denuntiationis fit & ſeruatur ad libitum, ſpecificando delictum cum ſuis qualitatibus, & nominando teſtes.

De

De Inquiſitione. Cap. VIII.

SVMMARIA.

1 *Inquiſitio quid ſit*
2 *Per inquiſitionem in quibus cauſis procedatur ut num. 3.4.5.6.7.8.*
9 *Forma inquiſitionis quæ.*

De Inquiſitione. Cap. VIII.

QVI agendo criminaliter ut ſunt accuſator & denuntiator ſupra uiſum eſt, modo uidendum ſupereſt, quibus modis iudex ex ſe, abſq; accuſatore ſeu denuntiatore poſſit crimina punire, & uidetur dicendum quod duobus modis poſſit, per inquiſitionem, ſcilicet & per uiã m notorij, modò quid ſit inquiſitio videre licet. Inquiſitio itaq; eſt actio cri 1
minalis, per quam iudex officio ſiuè accuſatore, vel denuntiatore pinquirit l. cógruit ff. de offic. Præſid. extrauag. ad reprimendũ quomõ in leſæ maieſtat. crimine procedatur c. qualr & qñ el. 2. de accuſ. nec hoc caſu iudex cẽſcetur accuſator vt voluit Bart. l. in ſenatus §. an ad eos ff. ad Turpill. nu. j. & l. filiusfam. ff. de iudic. Sed quaſi de- 2
nuntiante fama, vel deferrente clamore debitũ

 ſui

ſui officij exequitur c. qualiter, & quando el. 2. & allegat. extrauag. ad reprimendum &c. & maximè hoc procedere debet, in delictis ſui natura
3 euidentibus, quia tali caſu non indiget clamore accuſatoris c. euidentia de accuſat. Item quæ in
4 judicijs publicantur, non requirunt accuſationem, aut etiam probationem l. 2. §. ſi publico, ff. ad leg. iul. de adult. & ſtup. l. nullũ C. de teſtib.
5 Item iudex tenetur procedere contra reum, etiã ſi fuit accuſatus, accuſatore renuntiante accuſationi c. crimina de colluſ. deteg. l. 11. C. de abolit. l. penult. ff. de public. iudic. Item inquirens
6 iudex generaliter uel contra aliquem, & inueniens alterum deliquiſſe, poteſt contra eum ſpecialiter inquirere l. penult. Cod. ſi aduerſ. liber. l. qui euitandi Cod. de condit. ob turp. cauſ. l. penult. Cod. de calumn. & allegat. extrauagan. ad reprimendum ut gloſſ. in uerbo inquiſitionem l. congruit ff. de offic. Præſid. l. 4. ff. ad leg. iul.
7 peculat. Item poteſt procedere in delictis coram eo commiſſis l. 1. Cod. de calumniat. l. nullum Cod. de teſtib. l. penult. Cod. de probat. ut in carta falſa leg. penult. Cod. de probat. Item in teſtibus falſis leg. nullum Cod. de teſtibus. Item in calumniatore leg. 1. Cod. de calumniat.
8 Item in falſo leg. ubi Cod. de falſis. Item in notorio leg. ea quidem Cod. de accuſat. quæ & in notorio tenet, proceditur etiam per inquiſitionem in delictis tranſeuntibus, quæ in operatione ipſa conſiſtunt ut Blaſphemia &cæt. Licet
fre-

frequentius in permanentibus, in quibus poſt operationem opus ipſum remanet ſicuti in homicidio, in quo poſt vulnera, remanet cadauer, quo viſo debet iudex inquirere de occiſore l.j. §.item illud ff.ad Senat. Sylla. Formatur autem inquiſitio hoc modo. Hæc eſt quædam inquiſitio quæ fit per R. N. contra N. in eo de eo & ſuper eo, quod ad aures & notitiam ſuam peruenit, fama publica præcedente, & clamoſa inſinuatione ſubſequente non à maleuolis, ſed à fide dignis, non vno ſed pluribus, quòd ſupradictus N. Deum præ occulis non haben. commiſſit &c. Quæ omnia & ſingula commiſſa fuerunt per prædictum N. Anno, menſæ, die & loco. Barto.in l.2.§. ſi publico nume. 12. ff. de adult. Foller. pract. canon. crim. fol.91, nume. 39. & eſt communis opinio vt dicit Aret. in c. qualiter, & quando de accuſat. nume.116.& ſic ſeruatur in vniuerſo mondo notat Angel. in l.ea quidem C. de accuſat. nume. 3. ſuper quibus omnibus & ſingulis, ac ab eis emergentibus dependentibus & connexis præfatus N. procedere intendit, & delinquentes punire ita vt eorum omnium & ſingulorum pœna cæteris tranſeat in exemplum. 9

De Notorio. Cap. IX.

SVMMARIA.

1 *Notoriè delinquere quo intelligatur & num. 3.*
2 *In notorijs quomodò procedatur.*
4 *In notorijs an detur appellatio.*

De Notorio. Cap. IX.

ALter procedendi modus, ex officio
iudicis abſq; accuſatore, vel denun
tiatore, vltra inquiſitionem eſt per
viam notorij, quando ſi quidem
1 aliquis coram ſuo ſuperiore, &
& multitudine aliorum delinquit ſicuti ī refetorio, capitulo, vel choro, & ſimilibus in locis Notoriis, notoriè conuincitur, & notoriè debet puniri vt &c.

„ *Quæ vel nemo negat populo vel teſte probatur*
„ *Vel ſe ſubijciant occulis notoria dicas*:

Io. à Capiſtrano in c. tua nos, de cohabit. cleric. & mulier. nu. 3. & 13. hoc. n. caſu ſuperior, nullo iuris ordine ſeruato, niſi illico receptis teſtib.
2 Oretenus, reo præſente contumaceuè negante, vel conuicto, incontinenti poteſt puniri, idem Io. à Capiſtrano loco citat. num. 2. & quare allegat Mynſinger. in c. de cætero de teſtib. nu. 5. & aliquid incontinenti fieri dicitur infra triduum vt Bar. in l. cum à ff. de nouat. & delegat. num. 2.

aliàs

Digitized by Google

aliàs ordinariè procedendo peccat mortaliter idē Io. à Capiſtrano loco citat. nu. 10. formatur notorium & ſententia vnico cōtextu vt in c.de ſententiis latius demonſtrabitur, notorium generaliter. Loquendo dicitur, quod iudex in actu iudicij propriis occulis vidit, cum aliis aſſiſtentib. vt idem Io. in c. veſtra de cohabitat. cleric. & mulier. nu. 22. & c. euidentia de accuſ. vbi Doctores, de aliis autem notorij ſpecieb. hoc eſt de momentaneo, interpellato vel permanente, qđ ſtrictè vt ſupra dictum eſt, largè & largiſſimè accipitur, tūc non ꝑ viam notorij, ſed inquiſitionis tutius agendo procedendū erit, idem Io. à Capiſtr. in d. c. veſtra nu. 44. & latè ſpecul. ī tit. de notor. qđ quidem notoriū non per decem teſtes probatur, vt idem Io. loco citat. nu. 49. Sed duo tm̄ cū iudice ſufficiunt gl. in c. Deus omnipotens §. qn̄ autē, in verbo iudicis, 2. q. j. Salicet. in l. ea quidē C. de accuſ. nu. 82. Item hoc caſu iudex nō pōt ſuſpectus allegari, idem Io. loco citat. nu. 54. nec à ſnīa notorij datur appellatio, vt idē Io. loco citat. nu. 55. tn̄ ſi conſtitutiones religionis, canones, decreta concilij, vel cōſtitutiones Pōtificis, pro tali delicto imponerēt certā pœnā, quam tn̄ iudex excederet, tunc non à ſnīa ipſa, ſed ab illo exceſſu poſſet appellare vt Bar. & Doctores in l. ab executione C. quorū appellationes &c. nu. 1. & 4. & quia raro, & quaſi nunq̄ per hunc modū notorij proceditur, nā ſi nō caſtè ſaltē cautè &c. ideo breuitati ſtudens, ad alia me conferram.

De

De Teſtium examine. Cap. X.

SVMMARIA.

1 *Delicta quomodo probentur.*
2 *Teſtis non citatus reditur ſuſpectus.*
3 *Delatio iuramenti ſapit iuriſdictionem.*
4 *Teſtis non niſi ad preſentiam iudicis examinandus cum deſcriptione illius ſtatus, conditionis & ætatis & num.5.*
6 *Teſtis non iuratus non probat.*
7 *Iuramentum teſtis debet præcedere depoſitionem.*
8 *Teſtis quomodo interrogandus.*
9 *Teſtis debet ſe ſubſcribere depoſitioni ſuæ propter duo ut nu.10.& 11.*

De Teſtium examine. Cap. X.

Ommiſſo à regulari delicto, & de eo facta quærimonia, porrectauè denuntia iudici, uel ab eo formata inquiſitione, incontinenti ex debito officij ſui tenetur videre an pro-
1 betur delictum, recipiendo & examinãdo teſtes quorũ teſtimonium ualde dicitur neceſſarium Salyc.in l.ſed iudex C.de epiſcopis, & cler.nu. 1.quia ab eo dicti ſunt Ant.de.Butr.in c.forus de

de verborum ſignific.nu.25. & quia teſtis alter dicitur ſuperior,alter interior, & ultimus exterior ſuperior.ſ.Deus 11.q.3. c.inter uerba, ubi dicitur ecce in cœlo teſtis meus c. ſi peccatum 22.q.1.Bal.in l.falſam ff. de his qui ſunt ſui uel alien. iur. nu.10. Interior uidelicet conſcientia c.inter uerba 11.q.3. exterior uerò eſt proximus c.nolo 12.quæſt.1.c.non ſunt 11.quæſt.3. c.Iubemus de conſac.diſ.1. & quoniam teſtimonium eſt omne id, quod ex aliqua re extrema ſummittur ad faciendam fidem Archid. in c. teſtes 3.q.9.nume.1. ideo ſaltem duobus teſtibus debet comprobari delictum leg. ubi numerus, ff.de teſtibus leg.1.ff. de oper.liber. ſeu ſcripturis c.peruenit de teſtibus cog. & leg.1.ff. de fid. inſtrum. ubi à contrario ſenſu hoc notant Doctores leg.optimam Cod.de contr. & com. ſtip. quia appellatione teſtium ueniunt etiam inſtrumenta Rota dec.17.aliàs 245.de teſtibus in nouis & clem. ſæpè de uerborum ſignific. relat. à Iaſon in reper.l.admonendi ff. de iureiuran. nu. 326.ideo debet mandare citari uel uocari teſtis, nam non citatus teſtis non probat.leg.præsbiter Cod.de epiſ.& cleric.licet practica inoluit, ut ſi 2 ſunt à parte inducti & iurati coram iudice probent gloſſ.in leg. poteſt legatum §. is uerò ff. de his,qui ut indig.& ita ſentit Bald.in d.leg. præsbiter C.de epiſcopis & cleric. qui teſtes neceſſariò erunt regulares tantùm, nam alij examinari nō poſſunt, quia ſuperior regularis non habens

forum

forum contentioſum & iuriſdictionem in ſecu-
lares, eiſdem minimè iuramentum deffere pote-
3 rit, quæ delatio iuramenti ſapit iuriſdictionem,
clement. vnica de offic. iudic. deleg. c. ſi qui te-
ſtium de teſtibus vbi Abb. nu. 1. in examinandis
teſtibus hæc omnia neceſſario requiruntur, pri-
4 mùm vt ad iudicis præſentiam examinentur au-
th. apud eloquentiſſimum C. de fid. inſtr. l. 4. §.
5 idem ff. de teſtib. Item ꝙ adponãtur, nomen co-
gnomen, & ſtatus ipſius teſtis c. qualiter. & quã-
do el 2. §. dẽt & c. olim de accuſ. cuius ſit ætatis,
nam minor xx. annorũ in cauſis criminalib. non
probat l. teſtimoniũ in fi. ff. de teſtib. niſi eſſet ſo
cius criminis, vtpotè paſſus crimen Sodomiæ,
quod delictum nõ committitur principaliter in
iniuriam vel odiũ alterius, qui modo maior vel
minor ſit admittitur vt arg. ex notat. à Bart. in l.
repeti §. is ff. de quęſt. nu. 1. Calcan. cõſ. 110. nu.
3. Quamuis proximus pubertati, doliq; capax
faciat indicium l. fi. ff. de libe. cau. & Gomez. in
tit. de delict. c. 12. nu. 13. in fi. Item vt ſit iuratus
6 teſtis, aliàs non iuratus non probat l. iurisiurãdi
C. de teſtib. c. quamq̃ 14. q. 11. Bal. in l. ſi quãdo
C. de teſtibus. l. huic ſcripturæ ff. ad leg. Aquil. &
iurauerit in diebus non feſtiuis, quia iuramentũ
eſſet nullum & examen, Abb. in c. 1. nu. 18. de fe
riis. Roman. in authen. ſi quis in aliquo C. de
eden. num. 11. Alex. conſ. 213. num. 4. lib. 2. quę
concluſio procedit in cauſis ciuilibus & crimi-
nalibus, ſed ad deffenſam reorum ad offenſam
verò

verò contra reum vtiq; poterit arg. tex. l. Prouinciarum C. de ferr. & iuramentum præcedat 7
depoſitionem l.iurisiurandi C. de teſtibus.l.pro latam C. de ſent. & inter.om.&c. Item vt interrogetur de loco & tempore Anchar. in cap. ex tenore de teſtibus num.7.nam aliàs non probat.cap.nos §.item Daniel. 11.quæſt. 7. & quia teſtis non interrogatus de cauſa ſcientiæ ipſam redere non tenetur ex not. in cap. cauſam de teſtibus ideo de ipſis debet diligenter interrogari ad effectum vt in ſimilibus circunſtantiis videre poſſit iudex an concordat teſtis nec nè? & non concordando non probat cap. nos §. item Daniel 11.quæſt.7.cap.nihil 3.quæſt.9.capit.de parrentella 35.q. 6. maximè cum tempus commiſſi delicti agrauet, & minuat delictũ l. Graccus C.ad leg.iul.de adult.& ſtip.l.fi.ff.de efrat: namque tenebræ aptæ ſunt ad malum committendum l. 1. §. tria luminaria ff. de vent. inſpicien. & examen formatur ſic.Die &c. Anno in loco &c.corã iudice &c.Frater &c.Annorũ &c. 8
Teſtis ab accuſatore inductus, vel a denuntiante productus, aut ex officio aſſumptus citatus monitus & iuratus, cui perlecta querella denuntia vel inquiſitione de verbo ad verbum & ab eo bene intellecta interrogatus quam notitiam habeat de contentis in ei perlectis.Reſpundet &c. Si reſpundet nihil penitus ſcire vlterius non eſt procedendum cum eo, ſi verò aliquid deponit, Interrogatur de cauſa ſcientiæ

loco,

loco, tempore, & conteſtibus, & in fine depoſitionis ſe ſubſcribat, ut aliquando negare non
10 poſſit, ita depoſuiſſe licet in dubio ſtetur pro depoſitione Bart.in l.in exercendis Cod. de fide inſtr.nu.2.& l.1.§.ſi quis negauerit ff. quemad. teſtam.aper.nu.14.Ant. de Butr.in c.ad audientiam depreſcript.nu.17. Abb.in c. cum cauſam el.1.de teſtib.nu.23.Felyn. in c. ad audientiam de preſcript.nu.9.Marſ.in l.1.§. ad quæſtionem ff.de quæſtio.num.10. Sed ſi dubitatur an teſtis falſum depoſuerit, & negat ita depoſuiſſe creditur hoc caſu ei ut Grammat.dec.60.nu.18.marſil,conſi.78.num.10.Capic.dec.94.nu.1. Aret. in l.qui curaſſe §.Item Pomponius ff.de iureiur. num.28.ideo ſeruat practica ut teſtis ſe ſubſcribat,& denuò relegitur eius dictum,ad effectum ut addat uel confirmat, & adponitur in calce depoſitionis relectum confirmauit, quia poſt
11 relectionem & confirmationem dictum ſuum corrigere non poteſt Dyn. regul. quod ſemel. Imol.in cap. irreſragabili de offic.ord.nume.5. Abb.in cap.per tuas de teſtibus num.1. Capyc. Dec.60.num.1. & clarè Berò in c. licet cauſam de probat.num.82,Felyn.in cap.præterea de teſtib.cog.num.10.

De Conuictis. Cap. XI.

SVMMARIA.

1 *Quis de delicto conuincitur per depoſitionem duorum teſtium ſaltem.*
2 *Teſtes in quibus debent eſſe concordes.*
3 *Singularitas quæ attendatur & quæ non.*
4 *Teſtes actus reiterrabiles & ſucceſſiuos deponendo non dicuntur ſingulares.*
5 *In teſtibus quæ requirantur.*
6 *Teſtis inhabilis teſti habili habilitatur.*

De Conuictis. Cap. XI.

EX depoſitionibus teſtium examinatorum fit reus conuictus ut in preſenti, uel iudiciatus ut in ſequenti demonſtrabo &c. conuictus qui reputatur quando per depoſitionẽ ſaltem duorum teſtium examinatorum proba- 1
tur delictum, & delinquentem fuiſſe N.l.ubi numerus ff.de teſtib.l.j.ff.de oper.liber.Gomez.in tractat. de delict. c.12.nu.9. Neceſſariò tamen iſti teſtes debent eſſe concordes, ut uidelicet.

„ Res, Perſona, gradus, locus, hæc ſunt con- 2
ſona tempus, ut notauit Innoc.in c.2.de teſtib. nu.1. aliàs dicuntur teſtes ſingulares & uti minus

nus idonei non probare c. cum dilectus §. nos verò ibi cum contra hoc eorum &c. de elect.
3 quæ tamen ſingularitas ſi dependet ex actis quę ſucceſſiuè fiunt probánt, probando actus ſucceſſiuos, & reiterabiles tendentes ad vnum & eundem finem &c. c. qualiter & quando il. 2. ubi
4 Innoc. de accuſa. c. ſuper eo, de eo qui cog. conſ. vxor. ſuæ exemplo euangeliſtarum qui paſſionem D.N. Ieſu Chriſti deſcribendo, concluxerunt crucifixum fuiſſe licet varijs verbis vſi ſint; vt Cor. conſ. 2. vol. 1. nu. 9. & quamuis alio modo poſſint rei quàm per teſtes conuinci vt per inſtrumenta Dec. in c. at ſi clerici de iudicijs nu. 2. uel probationes indubitatas l. ſciant cuncti C. de probat. aut per argumenta ut Boſſius in tit. de conuict. num. 5. nihilominus & inſtrumenta indicia ac argumenta per teſtes probantur Rotæ Roman. dec. 1. num. 4. de conſtit. in nou. re-
5 quiruntur tamen in teſtibus videlicet.

„ *Conditio, ſexus, ætas, diſcretio, fama,*
„ *Et fortuna, fides, in teſtibus iſta requires*

qui aliàs falſum depoſuit repellitur, nam ſemel malus in eadem genere mali ſemper præſumitur malus, c. qui ſemel de regul. iur. in 6. Amaſius pro amaſia uel amaſia repellitur Bal. in c. in litteris de teſtib. num. 3. Item affinis uel conſanguineus Dec. conſil. 463. num. 19. grammat. dec. 34. nu. 18. minor repellitur vt ſupradictum eſt, Ebrius repellitur Dec. in c. placuit de teſtib. num. 8. auxiliator, deffenſor, uel protector cri-

minoſi

minoſi Innoc. in c. qualiter & quando 2. de accuſat.nu.1.& ſeq. Item conſimilem cauſam habens c.perſonarum de teſtib. Felyn.in c.per tuas de teſtibus num. 1. Item apoſtata quia eſt excommunicatus,c.2.ne clerici vel monach.in 6.Item nec confeſſarius ſacramentalis admittitur in teſtem, quia eius depoſitio non probat, quoniam illa confeſſio fuit facta Deo non homini, & ſacerdos in iudicio vti teſtis homo eſt, & hominem repræſentat tex.eſt in cap. ſi ſacerdos de offic.iud.ord. nam facta fuit huiuſmodi confeſſio in pęnitentia & propterea non probat in iudicio ut in allegat. c. ſi ſacerdos notat Ioann. de Anan.num.6.& latè Bal.in l. Archigeruntes C. de epiſcopali audientia num.2. & idem Bald. in allegat.cap.ſi ſacerdos num.7. Sed de licentia confitentis poteſt examinari ut text. in cap. nemo de Symon. ubi Ioann.Andr.num.3.Ioan.de Anan. num.2. & capi. ſignificaſti de adult. ubi Abbas,num.5.Ioann.Andr.num.1. Zabarella num.3.Anto. de Butrio num. 3. Hoſtien. num. 26.Imol.in cap. conſanguinei de ſententia & re iud.nu.5. Lapus allegat.94. incip. quidem præsbiter in principio verſ. in contrarium & tenet hoc idem Didacus in 2.part.4. decret.c.8.§.12. nu.9.10.&11. ſi tñ agitur ad deffenſam reorum & ad ſubleuandum de peccato, tunc de licentia confitentis cōfeſſarius admittiť, & eius probat depoſitio & ita iudicatū fuiſſe, atteſtať Fely.in c.cū Matth.de Sym.nu.j.& gl. in hoc ſingularis

in c.tua nos de ſponſ.& matrim.in verbo qualiter tibi conſtiterit., Ripa de remed. ad curand. peſt. num. 107. & ſeq. quod hæc omnia requirantur in teſtib.tenet Innoc.in d.c.2.de teſtibus & otho in ſumma ſua tit.de iudic.poſſeſ.debent eſſe teſtes de uiſu c. cum cauſam de teſtibus vel de proprio auditu c.præterea de teſtibus & ſi teſtis,quoquo modo infamis, aut grauatæ labefactatæquè exiſtimationis fuerit non probat c.denique de except. c. teſtes 3.1.q.7. c.teſtimonium de teſtibus adiuuatur tamen teſtis inhabilis de-
6 poſitio,& confirmatur depoſitione teſtis habilis q fuerat omni exceptione maior Bal. in l. ſi quis §.quid.n.in principio ff. de edend. Iaſ.in l. cunctos populos verſi. ſic iſtam regulam ponit Bal. in 2.lectura C.de ſumma Trinit.& fid.Catholi.

De Indicijs. Cap. XII.

SVMMARIA.

1 *Indicium vnde dictum*
2 *Indiciorum diuiſio.*
3 *Indicij deffinitio.*
4 *Indicij ſufficientia ad torturam quæ.*
5 *Indicij deffinitio ſecunda.*
6 *Indiciorum deffinitio tertia.*
7 *Indicia nō ſufficientia ad torturam vnde oriantur.*

De

De Indicijs. Cap. XII.

IN vniuerſa criminali praxi, alia difficilior non reperitur materia, quàm ipſa indiciorum non ex ſui natura, quamuis circa obſcura verſetur, ſed ex tot, tantisq; iuriſconſultorum opinionibus, ſparſim traditis, & diuerſimodè concludentibus, ut arbitrium duntaxat reſeruetur iudici, licet aliter leges determinant, ius diſponat, & ratio ipſa ſuadeat. Indiciũ itaq; 1
ab indicando dictum eſt, ut indicatur & notificatur c. ſtudijs de præſumpt. l. ſolent ff. eod. In
diciorum alia leuia, alia grauia, & grauiſſima Do 2
ctores appellant, Blanc. in l. fi. ff. de quæſt. nu. x. 3
alij alio modo diſtingunt, vt quędam ſint dubitata, alia indubitata milleus in tractat. de indic. num. 4. Quidam verò iuxta tempora diuiſerunt vt oriatur uel ante, in, aut poſt delictum Franc. 4
Caſon. de indic. & tort. nume. 7. & Blanc. in d. leg. fin. ff. de quæſt. num. 66. Nonnulli tenuerũt quod indicium ortum ſuum haberet, ex perſona, cauſa, facto, uel ex delicto, ut idem Franc. Caſon. loco citat. nume. 1. Quam plurimi appellarunt argumentum Aegid. Boſſ. tit. de indic. & conſid. ante tortur. nume. 4. Multi voluerunt ut indicium diceretur præſumptio Abbas in capit. tertio loco de probat. allegat. à mileo in tract. de præſumpt. nume. 31. Cæteri ut eſſet ſemiple-

na probatio arg. leg. cum probatio iuncta gloſſ. ff. de probat. gloſſa in leg. fin. ff. de quæſtion: & aliqui indicium pro coniectura habuerunt ut Bal. in illa l. non hoc. &c. Cod. vnde legitimi. Indicium igitur quodcunque deſcendit aut ex facto delicti minus concludenter probato, ut ſi teſtis unicus omni exceptione maior per proprium ſenſum uiſus ut eleganter not. Bart. in l. ſi quis Cod. ad l. Iul. maieſtat. numero 1. Abb. in cap. at ſi clerici de iudicijs nume. 14. vel proprij auditus, habens uocem notam deponat de delicto &cæt. Talis etiam depoſitio ſicut prima de uiſu facit indicium ad torturam vt latè tradit gl. in l. 6. Cod. ad l. Iul. maieſtat. cap. fin. de iureiuran. Abb. in cap. 1. de depoſit. nu. 6. & hoc
3 caſu, indicium dicitur delicti ſemiplena probatio ſufficiens ad quæſtionem ad eruendam veritatem. Aut oritur ex circunſtantijs præcedentibus, cuncomittantibus, uel ſequentibus ip-
4 ſum delictum, quæ circunſtantiæ aut per ſe ſe tantùm ſunt punibiles, uel non niſi ſecuto delicto. Primæ dicuntur indicia ſufficientia ad torturam, aliæ ad inquirendum & ad carcerandum ut loquendo de primis ſunt minæ de occidendo quo occiſo poſtea reperto poterit minans torqueri l. metum Cod. quod met. cauſ. vbi gloſſa & Doctores in leg. fin. ff. de hæredit. inſtit. l. vnica Cod. ſi quis imperatori maledix. confeſſio extraiudicialis de aliquo crimine commiſſo, quo perpetracto, talis confeſ-
ſio

ſio contra confitentem ſufficit ad torturam Felyn. in c. olim de reſcript. num. 5. vtroq; enim modo ſupradicto videtur talis minans, ſeu poſt confitens etiam ſi uerùm non dixerit & errorẽ confeſſionis factæ non probauerit repræhenſionem mæreri ob animum vltorem quem habet contra talem. & memini me in ciuitate Ferrarię ſcientiarum facilè matre ac nutrice obſeruari vidiſſe, ut ſi quis iuſtè timeat aliquem, & timorem per teſtem licet vnicum probet, arctatur minans fideiubere de non offendendo eum, aliàs incarceratur & fugiens bannitur pro ut in ſuo ſtatuto lib. 3. cap. 37. Clarè legitur & continetur, quod quidẽ decretum cum à duodecim ſapientibus viris illius inclitæ ciuitatis emanatum fuerit in quorum numero inter alios adfuiſſe legitur Franciſcum Corneum, Ioannem Baptiſtam Pignam, Proſperum Paſetum, Hippolitum Riminaldum Præceptorem meum excellentiſſ. Renatum Catum, Comitem Aluarotum, Equitem Bonifacium Rugerium, Paulum Leonum poſtea epiſcopum Ferrarienſem omnes iuriſconſultos clariſſimos, quorum ſcriptis tota iam ipſa legalis phyloſophia & gloriatur & illuſtratur, adhibito placitu & aſſenſu ſereniſſimi ac inuictiſſimi Principis ALFONSI Ateſtini, ſecundi Ducis Ferrariæ V. Domini mei clementiſſimi propterea ſecuto delicto, inmeritò ſufficiens indicium erit ad torturam, cum eo adhuc non peracto

neſcio quomodo punitur ut dictum in vim illius decreti ſtatutorum licet Prudentiſſimi religioſiſſimi ac iuſtiſſimi omni tempore, quacunque ætate ſemper habiti. Aliæ punibiles perſemetipſas ſunt, ut mendacium iudici allegatum leg. unius § teſtes ff. de quæſtion. c. litteras de præſumpt. Anchar. conſil. 288. & omnis alia coniectura per ſe quouis modo reprehenſibilis, uel punibilis ſufficiens erit ad torturam, & indicium hoc poterit deffiniri ut ſit coniectura ex
5 probabilibus per ſe etiam punibilis, cuius pena, de alijs etiam quæſtio haberi poſſit, & tali caſu lex reum non agrauat, nam unico contextu puniendo illud delicti principium mediante quæſtione & tortura, quærit ueritatem alterius grauioris criminis, cuius fuit coniectura, & tunc indiſtinctè deuenitur ad torturam, licet ultra torturam ipſam reus grauiſſimè puniatur propter tale commiſſum indicium, indicium quò ad alia grauiora delicta, ſed punibile etiam per ſe ſolum, ut de furto dici poteſt, nam ſi quis rem raptam penès ſe ſcienter retinebit, poterit torqueri pro inueniendo raptore, & furatore, ſed quia tantùm puniit lex raptorem, quam rei raptæ detentorem leg. crimen. C. ad l. Iul. de ui public. ideo pòſt indicium ad torturā ſufficiens, poterit pęna legis puniri. Ad probandumq; indicium huiuſmodi requiruntur teſtes idonei, & concludentes Paul. de Caſtro in l. Lucius ff. de his qui not. infam. & Doctores in leg.

admonendi de iureiuran. & ſi concurrunt plura indicia ſimilia, tortura infertur grauis, ac bis & ter repetitur l. repeti ff. de quæſtion. ubi Marſ. num. 1. 2. 3. 4. & ſeq. uſq; ad nume. 25. diuerſo, & interpellato tempore. Cætera autem indicia per ſe tantum non punibilia faciunt inditium ad inquirendum, & ad carcerandum quando agitur inter ſeculares de quorum fuga timetur, quod ſecus dicēdum eſt de regularib. Indicium hoc dicitur coniectura, ex probabilibus, & non 6
neceſſarijs orta, à quibus poteſt habeſſe veritas Bal. in d. leg. non hoc C. vnde legit. nu. 6. indicia ſimilia probantur etiam per teſtes minus idoneos, etſi ſint mille, non conſtituunt vnum ſufficiens ad torturam, ſunt. n. ad inſtar peccatorum, Venialium, quorum numerus unum non facit mortale. Indicium hujuſmodi facit publica uox & fama ſine authore Marſ. conſi. 3. num. 4. Iaſ. 7
in repet. l. admonendi ff. de iureiuran. num. 207. Item inimicitia præcedens Blanc. in l. fin. ff. de quæſt. num. 175. Dictum vulnerati Angel. in l. ſi quis in graui §. ſi quis moriens nume. 1. ff. ad ſenat. ſyla. caſu tamen & fortuitò occurſi, aliàs ſi à latronibus publicis probat ad torturam Abb. num. 5. Butr. num. fi. in c. 1. de confeſſ. Salyc. in l. quoniam liberi C. de teſtib. num. 6. ſeu crimen paſſi. Boſſius in tit. de ſtup. deteſ. in maſcul. nu. fi. quod procedit ſi de corpore delicti non conſtat, Sed conſtando probat, concludenter ad torturam etiam ſit minor (nam maior muliebra

paſſus non eſſet,) caſu quò fortuitò proditoriè vel per vim & metum ſtupratus fuerit vt eleganter in hoc propoſito conſuluit Plot. inter conſ. crim.diuer.conſil. 132.lib. j. numero 23. & 24. Adeoquòd cum alio, vult vt probet concludenter delictum ita Ludouic. de Alferiis loco citat. conſ. 143. num. 8. & 9. & Calcan. conſil. 110. per totum. Hæc enim per ſe non faciunt indicium ad torturam niſi concurrant ſupra allegata, adeo vt in Syndicatu non teneatur Iudex: Sunt enim multum leuia ad quæſtionem maximè in religioſos & ſacerdotes clauſtrales, pro quibus indicia ſupradicta ſufficiant.

De Interrogandis reis. Cap. XIII.

SVMMARIA.

1 *Iudex incohacti proceſſus ſemper manet iudex.*
2 *Generalis communis iudex.*
3 *Iuramentum an reis defferendum ſit.*
4 *Forma reos interrogandi.*
5 *Reus de ſe confeſſus quò caſu de alijs interrogari poſſit.*
6 *Carcer quando neceſſarius.*

De

De Interrogandis reis. Cap. XIII.

FOrmato proceſſu, ſi reperitur reus indiciatus vel conuictus, modo & forma ſupradictis debet illico interrogari hoc eſt conſtitui, ad effectum inueniendi ex ore proprio veritatem,& ſi poſt delictum commiſſum, reus ſic mandantibus ſuperioribus mutaret monaſterium, ciuitatem vel Prouinciam, ſi incohactus fuit proceſſus non liberatur ab obedientia 1
(ratione illius ſcilicet delicti) prædicti Prioris vel Correctoris c. propoſuiſti de foro compet. l. hæres §. j. §. ſi quis ff. de iudic. Si verò nullus fuit principiatus proceſſus, tunc Prouincialis vel Viſitator ſi reus erit in illius prouincia, Viſitando prouinciam erit iudex competens, aliàs cognitio ſpectabit ad generalem, quia tali ca- 2
ſu, vti communis iudex & ratione delicti loci & perſonæ poterit ad pœnām contra reum procedere arg. l. Roma. ff. ad municipal. & c. licet de foro compet. Interrogabitur. n. reus hoc modo, Die menſe Anno, in loco vt dixi in c. de examinandis teſtib. conſtitutus Fr. N. coram &c. N. & delato ei iuramēto prout manu tactis ſcripturis. Iurauit ī forma &c. Iurare. n. tenetur reus ex do- 3
ctrina Bar. in l. inter omnes ff. de furt. num. ſi. & latè marſ. in l. quæſtionis habēdę ff. de quæſtion. num. 72. Et eſt communis opinio nec tā deteſta-

bilis

bilis vt quidam ſentiunt, quia delicta omni modo poſſibili debent inueniri & puniri, pinguior enim victima Deo non conſacratur homine malo, & ideò vbique iuriſconſulti hanc practicam ſeruant. & eſt ratio etiam ſatis concludens, quia reus tenetur a iudice interrogatus dicere veritatem, aliàs confiteri recuſans, vel mendaciter negans mortaliter peccat. Io. à Capiſtrano in c. veſtra de cohabit. cleric. & mulier. num. 28. & Abb. in c. j. de teſtibus cogen. nu. 3. nec permiſſum eſſe reo inuenio, tacere veritatem & dicere mendatium etiam ſe deffendendo, quia tali caſu fraudolenter, & dolosè procedit, ac calumniosè videtur ſe deffendere per fraudem & dolum, quæ fraus & dolus alicui patrocinari non debent, idem Io. loco citat. num. 28. c. ex tenore de reſcript. c. dictum 30. quæſt. j. l. nec ex dolo ff. de dol. cap. j. 15. quæſt. 6. c. conſtituit 20. quæſt. 3. ſequendo igitur conſtitutum interrogabitur, Fuit ei dictum, an ſciat vel excogitare poſſit cur fuerit coram &c. Vocatus, & cauſam præſentis conſtituti? ita milleus de form. reorum interr. num. 6. & 7. Reſpundet neſcire, Monitus vt bene cogitet & veritatem dicat, reus. n. ſponte confitendo veniam conſequitur. l. ædicto Diui Traiani ff. de iure fiſci, Ignorat. Ei dictum à quo tempore citra reperiatur in hoc monaſterio? nã ratione delicti ſortitur forum Abb. in cap. j. de præſumpt. num. 2. & in cap. ſanè de foro compet. num. 5. & in cap. j. de raptor. nu. 7.

Felyn.

Felyn. in cap. à nobis el j. de ſententia excomm. num. 1. Reſpundet &c. Ei dictum an vllas contraxerit inimicitias? ita mill. loco cit. num. 10. & dicat qua occaſione vel cauſa, cum quo, vel quibus & an ſubſecuta ſit reconciliatio & quando? hoc enim ſeruatur quia ſemel inimicus, ſemper præſumitur inimicus niſi probetur reconciliatio Innoc. in c. cum oportet de accuſat. Bal. in auth. ſi dicatur. C. de teſtibus text. in l. in ipſius & ibi Bal. Cod. famil. erciſcund. & reconciliatus de recenti, in graui iniuria adhuc præſumitur inimicus c. 2. 3. quæſt. 5. & latè Blanc. de indic. nume. 161. ad effectum. ſ. vt videat iudex quanta ſit teſtibus fides adhibenda, Reſpundet neſcire. Ei dictum an vnquam fuit ipſe conſtitutus accuſatus, denuntiatus inquiſitus, vel aliter proceſſatus de aliquo crimine, & dicat de quo, quando, quo inſtante, à quo iudice, & quam pœnam reportauit? cap. ſemel malus de regu. iur. in 6. Negauit. Deinde interrogabitur de vnoquoq; indicio, incipiendo à remotiori & gradatim proſequendo vſque ad delictum ipſum l. vnius §. cogniturum ff. de quæſt. Bal. in l. cuſtodias ff. de public. iudic. in qua delicti propalatione cautus ſit iudex diligenter inſpicere, & annotari facere an commoueatur ipſe reus, ſi ſit Pallor, trepidatio, rubedo, vel tremor in faciem ipſius hæc omnia ſunt ſigna apta ad prouocandum iudicis arbitrium potius pro vna, quàm pro alia parte ita Franc. Caſon. in tract. de indiciis in initio, 4

 nam

nam rubedo ſignat verecundiam delicti commiſſi, pallorem vindictam, trepidatio metum penè futurę vt elegãtiſſimæ hæc omnia ſigna deſc. bit perilluſtris Phyl. D. Annibal Pocatera Ferrarienſis in primo eius dialogo della Vergogna, & de ſe confeſſus poterit de aliis interrogari, ſi delictum ſit tale vt neceſſario adfuerint alij Vnde Verſus.
5

„ Iuſſio, conſilium, conſenſus, palma, recurſus,
„ Participans, motus, non obſtans, nõ manifeſtás.

6 Et ſi confitebitur delictique grauitas ſic requiratur incontinenti iudex mandabit ipſum incarcerari ob ſui cuſtodiam l. 2. & l. fi. C. de cuſtod. reorum. Si verò negabit & delictum erit graue quia ex delictis grauiſſimis incarcerantur non leuibus Abb. in capit. vt famæ de ſententia excommun. num. 2. vt ſaltem veniat imponenda pœna corporis afflictiua l. ictus fuſtium ff. de his qui notantur infam. pariter debebit incarcerari vt metu carceris confiteatur Bartol. in l. ſi verò ff. qui ſatiſdar. cogant. & in l. j. ff. de cuſtod. reorum mandando iudex vt reus ſe ſubſcribat ne negare poſſit modo & forma pro ut in capit. de examine teſtium dictum fuit.

De

De Confeſſis. Cap. XIIII.

SVMMARIA.

1 *Confeſſio quotuplex & nu. 3.*
2 *In confeſsis partes iudicis in condemnando.*
4 *Confeſſi etiam audiendi ſe defendendo.*
5 *Reuocatur confeſsio quoties non vera ſit.*
6 *Sponte confeſſo indulgendum.*

De Confeſſis. Cap. XIIII.

COnfeſſio reorum duplex eſt, una 1
quæ fit proprio ore, alia quę fit per contumatiam ut ſi aufugerit aut vocatus ſe præſentare nolluerit regiſtrata citatione in proceſſu, uel diligentia curſoris, tunc tamq̃ interrogatus & cõfeſſus habebitur l. eius qui delatorem ff. de iure fiſci l. qui ad certũ ff. locati & l. ſingularia ff. ſi cert. pet. quia tali caſu. i. cõfeſſi partes iudicis ſunt vtiq; in condemnando cap. 2. de conf. Quæ 2
citatio fit hoc modo, & regiſtratur in proceſſu. Hic in refetorio hora prandij, (diſcumbentibus fratribus) & de mandato Reuer. Fratris &c. citatur frater N. quatenus in termino &c. debeat coram D.S.R. perſonaliter præſentare ad effectũ reſpundẽdi quib. interrogatus fuerit, aliàs cõtra ipſum contumacem & confeſſum D.S.R. ut iuris fuerit procedet nõ oſtantib. &c. Sed loquẽdo

modò

modo de prima vera iudiciali confeſſione, dicitur quod confeſſus quis intelligitur, quotieſcunque dubitari non poteſt vt confeſſio metus cauſa facta fuerit l.j.§. ſi quis vltro ff. de quæſt. Anchar.conſ.24.num.2. Aliquando non metu
3 criminis imminentis, ſed tedio vitę, vel impotentia doloris quis ſibi mortem aperit vel manus in ſe infert, ideo ei inſiſtendum eſt l.j.§. ſi quis non metu ff. ad Sylla.& §. ſi tibi manus loco citato, nam quandoque confeſſus ebrius eſt, vel mente captus, aut ſpuntè periturus, quo caſu debet iudex diligenter circunſpicere Igneus in l. 3. §. ſubuenitur ff.ad Sylla.nu.87. Quia talis non tenet confeſſio gl. in c. ex literis de diuortiis & in omnem caſum, non obſtante vt ſit ſpuntè confeſſus,& de confeſſione dubitari non poſſit, ad-
4 huc terminum ad faciendas ſuas deffenſiones competentem reo iudex aſſignare debet Grammat. ſuper conſtit. reg. Neapol. fol.23.nu.25.& l.j.§.ſi quis vltro ff.de quæſtion.l. j. §. ſi quis in nulla ff. ad Sylla.nec vllo modo denegari poteſt. Alexand.conſil.66.vol. 1.incipien.ſi preces, ſunt enim deffenſiones de iure naturæ quæ nec ab Imperatore, nec à ſummo Pontifice tolli poſſunt clem.paſtoralis de re iud.l.defenſionis facul. C. de iure fiſci lib.x.quia poſſet reus confeſſus probare contrarium per euidentiam facti l.inde Neratius §.fin. ff.ad leg. Aquil. & l.proinde ff.eod.
5 vel alio modo reuocare cõfeſſionem ſuam tamq̃, per errorem factam, probando errorem & tunc

tunc incōtinenti reuocari poteſt Guid. de Suzar. de indic. & tort. num. 48. & talis probatio debet admitti & eſt communis opinio Aret. in c. cum dilecti de accuſat. in vlt. verbis. Hæc ſponte rei confeſſio facta, operatur vt confeſſus mitius puniatur eſt hæc communis omnium opinio vt tenet Symanc. de hæret. c. 55. nu. 6. Berò in c. at ſi clerici de iudic nu. 88. quæ tamen concluſio nō procedit in eo, qui primùm negauit poſtea verò confitetur Bart. in l. eum qui ff. de iureiur. nu. 4. Socin. in l. non fatetur ff. de except. nu. 7. Viuius opin. 136. niſi videatur penitens & confiteatur, non quia ſe vidit conuictum, vel probationibus ſuperatum, ſed quia veniam petit, & delictum pro vt commiſit fatetur, etiam cum omnibus & ſingulis ſuis circunſtantiis aliàs tandem confeſſus & conuictus non ſolum detinendus eſt, ſed etiam in Vinculis coniiciendus donec feratur ſententia & executioni mandetur l. nullus C. de exhiben. reis & l. ſi confeſſus ff. eod. tit.

De Deffenſionib. reorum. Cap. XV.

SVMMARIA.

1 Reo ædenda copia indiciorum ante tormenta & quando ac quomodo nu. 2. & 3.

4 Iudex tenetur quærere deffenſiones reorum.

5 Quatuor modis reus ſe deffendere poteſt.

6 Contra

6 Contra iudicem quid opponi poteſt.
7 Contra delictum ſimiliter.
8 Contra teſtes pariter.
9 Quid excipere poſſit reus contra propriam confeſſionem.

De Deffenſionibus reorum. Cap. XV.

Oſtquàm reus de plano conſtitutus fuerit, ei utiq; edenda eſſet copia indicorum quatenus tamẽ
1 ab eo petita l.2.C.de eden.c.qualiter & quando el.2.§. debet igitur de accuſ.l.unius §. cogniturum ff. de quæſt. in uerbo reo poſtulante ubi Hippol.de Marſ.nu. 36.& eſt ratio iuxta regulam illam quod officiũ
2 iudicis non impartitur niſi petẽti l.4.§. hoc autem & quæ ibi notantur p Doctores ff. de damno infect. maximè ante rigoroſum examen uel torturam vt notat Boſſius in tit. de indicijs nu. 79. Quam dicit eſſe communem Alexan.de neuo conſi.86. num.4. & ſi reus minimè regularis eſſet, quia regularis hoc caſu deberet obtinere, expenſas aduocatorum à monaſterio, & alios ſumptus litis, aliàs eſſet priuare monachum deffenſione ſua, quæ nec diabolo litiganti & ſe iure naturæ deffendenti deneganda eſſet, Abb.in c.cum contingat de for. compet.nu. 27. Et ideo ita extraiudicialiter procedendo facilius & libe-

rius

bus poſſunt regulares à ſuis adminiſtrationibus ammoueri c. qualiter & quando el. 2. de accuſat. in ultimis uerbis mandando etiam ut ieiunent in pane & acqua proceſſus ſuos ſic ſine notario & teſtibus expediendo nam vbi de bona fide agi tur de apicibus iuris non diſputatur, pręſertim cum tendant ad correctionem morum à qua appellatio non datur c. reprę henſibilis de appellat. Sed ſine figura & forma iudicij procedunt lapus allegat. 73 num. 5. & 6. & quanta oriantur ſcandala, homicidia, & apoſtaſiæ ſatis ſuperq; conſtat; & hoc euenit ob malam prælatorum conſcientiam, de his loquendo, qui reprȩhendendi veniunt, nam non puniendo emendando & corrigendo delinquentes, omne ſtudium & diligentiã adhibent, in ſe uendicando de iniuriis receptis, aut de aliis propriis affectibus & intereſſe, inferiores infamando & Deus tantùm ſic, quo ducti ſint vndeq; hoc eueniat & ex qua cauſa delicti, ſiuel ut non habeant uocem in proximo capitulo cellebrando, ideo pro iuſtificatione tam iudicis quàm rei neceſſaria eſt aliqua breuis & ſubſtantialis praxis procedẽdi inter ipſos, quæ iam diu fuit a Follerio edicta, ſub tit. de ordine procedendi contra monachos licet nimis ſtrictè, & obſcurè q̃ par erat tractauerit. Dico igi tur quod non datur copia, ſed ipſo reo præſente & intelligente publicatur ipſe proceſſus, & eidẽ intelligenti legitur, ad effectum ut ſummariè pariter reus deffenſiones ſuas facere & allegare 3

poſſit, etiam ante rigoroſum examen, quod autẽ ante diffinitiuam ſententiam minime dubitandum eſt, etiamſi ſit confeſſus dicit Salyc. in l. 2. nu. 7. C. de cuſtod. reorum Angel. de malefic. in verbo qui iudex dictus inquiſitus in primis verbis, & Marian. Socin. in repet. c. qualiter & quãdo de accuſat. nu. 232. Paris de Puteo de Syndi-
4 cat. fol. 459. c. 6. in fi. quibus deffenſionibus reo aſſignatis, renunciare poterit per pactum expreſſum glo. in l. pactum inter heredes in verbo liceat ff. de pactis Didacus ſuper 4. decretal. fol. 202. nu. 16. & hanc eſſe communem atteſtatur Ant. Gomez. in c. j. delictorum. nu. 66. aliàs reus ſe non deffendendo, iudex tunc tenetur deffenſiones ſuas inuenire Marſ. conſ. 16. num. fi. & in pract. §. vltima nume. 12. fol. 170. tex. in l. ſi non deffendantur ff. de pœnis l. 1. in fi. ff. de quæſt. multis igitur modis reus ſe deffendere poterit,
5 opponendo. ſ. contra iudicem, delictum, teſtes,
6 ac contra confeſſionem ſuam propriam, contra iudicem plurima opponere reus poterit. Primo vt iudex ſit eius inimicus capitalis, ob aliquam grauem iniuriam receptam, iuxtà tex. in principio c. veniens de iureiuran. Felyn. in c. reppellantur de accuſ. nu. 6. & ; i. quia crudelis dicitur, qui famam ſuam negligit, ideo neceſſario reputatur inimicus c. noluit 12. qõ. 1. c. non ſunt 11. qõ. 3. Abb. in c. magnæ nu. 13. de voto & vot. redempt. quia præcioſa res eſt Alberich. in authen. teſtis col. 2. C. de teſtib. & magnum propterea &

damnum

damnum famam ſuam ammittere l. infamia C. de decurion. lib. 10. & licet iudex ſe inimicum non oſtendat, ſufficit tamen ſi reus iuſtam cauſam inimicitiæ allegauerit & probauerit Felyn. in c. cum oportet de accuſat. nu. 14. Iaſ. in l. apertiſſimi C. de iudic. nu. 7. & Marſ. in l. j. §. præterea ff. de quæſtion. nu. 3. & ſingul. 178. incipien. inimicus. Secundò ſi eſt affinis vel conſanguineus querellantis, aut aliàs intereſſati in cauſa, c. abſens 4. q. 8. Item ſi ſit excommunicatus c. ad probandum de ſententia & re iudic. c. dilecti filij de except. c. ſi verò de ſententia excommun. c. cum ſpeciali in fi. de appellat. Item ſi iudex antea ipſum accuſauerat de crimine capitali, ex qua oritur capitalis inimicitia gl. eſt in l. licet ff. de arb. & in §. item inimicitiæ in verbo ſi capitales inſtit. de excuſ. tut. Abb. & Socin. in c. accedens. el. 2. vt lite non conteſt. quæ &c procedit concluſio quando accuſatio non eſt criminis capitalis, proſſequendo duntaxat ſuam vel ſuorum iniuriam l. j. §. j. & §. fi. ff. de iniur. & §. patitur, inſtit. eod. Vnde in omni caſu lex accuſatorem appellat inimicum tex. eſt in c. j. §. illum ibi nec inermes inimicis, de reſtit. ſpol. in 6. & in c. item cum quis eo. tit. & in c. meminimus de accuſat. & vbi adeſt animus offendendi, licet ſine effectu, præſumitur talis inimicus accuſatione nulla reſultante Io. de Anan. in cap. cum P. de accuſat. item ex atroci iniuria paratur inimicitia grauiſſima Bart. in l. 3. §. fi. ff. de adim. leg. Item

capitalis inimicitia dicitur contracta quotieſcũque offenſus directè vel indirectè ſe vendicaret Lucas de pęna in l. 1. col. 2. verſic. Item propter homicidium C. de his qui ſe def. lib. 10. Adducit text. qui hoc determinat in c. fi. de ſponſ. Item detinens & detentus in vinculis adinuicem præſumuntur contrahere inimicitiam arg. text. in l. in ipſius C. familiæ herciſcundæ & ibi Bal. not. 11. & latè Blanc. in l. fi. ff. de quæſt. nu. 99. Item dicens ſe inimicum, eſt inimicus c. inquiſitionis §. ad hæc verſ. aut etiam aduerſus eos de accuſ. Item expellens aliquem de ſuo monaſterio præſumitur odio proſſequi ab expulſo, & eius inimicus iudicatur vt Blanc. in d. l. fi. num. 100. & quia verbis rebus & factis quis propriam voluntatem declarat vt Blanc. loco citat. nu. 181. Ideo ex minis inimicitia præſumitur gl. in l. licet ff. de arbit. Bart. in l. 3. §. fi. ff. de adim. l. Item ex verbis fit l. 1. & l. Itẽ apud Labeonẽ §. 1. ff. de iniur. Item & literis l. vnica C. de iniur. & fam. libell. & talis iniuria vnifacta intelligitur facta etiam omnibus de cognatione leg. 1. 2. & 3. ff. de lib. cauſ. l. ſororem C. de his quibus vt indig. gloſſ. in clemẽ. ij. in verbo quomodolibet de ſententia excomm. & cognatio vſq; ad quartum gradum intelligitur Bal. in cap. vaſſallus el. 1. ſi de feud. fue. controuer. quem ſequitur Felyn. in c. cum oporteat de accuſat. num. 12. Item inimicus præſſumitur, qui non ſalutat, quem ſolitus erat ſalutare c. ſi inimicus 93. diſtinct. Lu-

eas de pęna in leg. 1. Cod. de his qui ſe def. lib. 10. Item non obediens ſuo ſuperiori præſumitur inimicus gloſſ. in cap. ſi quis diaconus in uerbo & inimicos 50. diſtinct. cap. quoniam vetus 24. quæſt. 1. Item iudex de recenti reconciliatus tamquàm ſuſpectus repellitur Iaſ. in l. apertiſſimi colum. 2. in fin. Cod. de iudic. Contra delictum ipſum pluribus exceptionibus reus deffenditur. Primo exceptione præ- 7 ſcriptionis temporis annorum 20. à die commiſſi criminis nam eo temporis ſpatio præſcribitur omnis accuſatio criminalis l. quædam Cod. de falſ. Abb. in cap. cum haberet num. 4. de eo qui duxit in matrimonium &cæt. Boer. dec. 26. nu. 6. Marſ. conſ. 117. num. 40. hæcq; concluſio procedit duntaxat quando agitur ad pęnam corporalem, ſed ſi agatur ad reſtitutionem intereſſe alicuius tunc vſque ad 30. annos durat actio vt tenet igneus in leg. in cognitione ff. ad ſylla. num. 185. Sed hæc pęnitus actio videtur extincta ex uoto paupertatis quod emittunt regulares ut ſupra pluribus in locis dictum fuit, In crimine adulterij 5. annorum ſpatio præſcribitur actio l. mariti §. hoc quinquennium ff. ad leg. Iulia. de adult. & ſtup. In ſimplicibus fornicationibus ſpatio annorum 3. præſcribitur grammat. conſil. 50. in ciuil. num. 6. Opponitur ſiquidem etiam exceptione rei iudicatæ, vt potè ſi aliàs ſuper eiſdem fuerit abſolutus uel

condemnatus, denuò ſuper eiſdem iudicari non debet c.de his de accuſat. Angel.de malef.in verbo ad quærellam num. 90. Item opponitur ex euidentia facti, vt ſi conſtat delictum de quo inquiritur minus eſſe commiſſum, puta quia talis qui dicitur vulneratus, vulnera non habet vt à ſimili tradit Bal.in l.ſi quis teſtibus non ſi. C.de teſtibus. Vltimò probando negatiuam coarctatam loco & tempore, vt ſi dicat delictum hoc non commiſſi, quia tali die, & hora alibi præſertim in tali loco eram, talis exceptio probata, concludenter operatur abſolutionem gl.in c.bonæ el 1.in verbo per rerum naturam de elect. quam communem allegat Paris, in c. quoniam contra num.8.de probat.Felyn.in c.in noſtra num.8.in
8 fi.de teſtibus. Ex parte teſtium pariter exceptiones quamplurimæ reperiantur vt probando inimicitiã non admittitur ad teſtificandum l.teſtium in principio ff.de probat.& cæteras oppoſitiones contra iudicem ſupra innaratas, item probãdo falſitatem teſtium, debet abſolui reus, teſtes verò condemnari l.qui falſa ff. de teſtibus. Item ſi ſunt ſingulares in eorum dictis non probant.Marſ.conſ.1.num.25. Item ſi teſtis deponit impoſſibilia non probat Hyppol.conſ.20.nume.60.vol.6.Pariſ.conſil.75.vol.3. Alex.conſi. 162.num.8.lib.6. Corne.conſ.56.num.4.vol.j. Curt.Iun.conſ.17.nu. 66. prima parte Crauet. conſ.115.nu. 12. Item teſtis non probat quando ex ſuo dicto poteſt ſibi aſcribi laus vel vituperium

perium Abb. in c. cum dilecti de elect. num. 12. ibi Anto. de But. nu. 40. Alex. conſ. 141. num. 9. lib. j. & conſ. 86. num. 9. lib. 2. Corn. conſ. 67. nume. 3. vol. 1. Curt. Iun. conſ. 165. num. 21. parte 1. Item ſi teſtis extraiudicium depoſuerit ſe iudicialiter falſum depoſuiſſe minis & inſtigationibus producentis vel iudicis, licet fides primi dicti minuatur, tamen ſtandum erit primo dicto ita in terminis conſuluit Alex. conſ. 124. nu. 5. vol. 6. & quod omnino primo dicto iudicialiter & cum iuramento depoſito ſtandum ſit, & talis aſſertio minime attendenda veniat voluit Imol. in c. ſicut nobis de teſtibus num. 1. Corne. conſ. 261. nume. 29. vol. 4. Riminal. præceptor meus conſ. 78. nu. 18. & conſ. 103. nu. 2. vol. 2. & latæ Bart. in l. generaliter Cod. de non num. pecun. num. 16. & eſt ratio quia depoſitio facta in iudicio valido præualet factæ in non valido Alex. in l. eos ff. de falſ. Boer. q. 108. par. 1. & quod primo dicto in iudicio ſeruatis ſeruandis habito ſtandum omnino ſit notat Abb. in c. ſicut nobis de teſtibus cog. num. 1. in c. inquiſitionis §. 3. nu. 9. de accuſat. & c. per tuas de probat. nume. 11. Felyn. in c. ſicut de teſtibus nu. 2. Alex. conſ. 74. num. 8. lib. 1. Barb. conſ. 40. col. 2. vol. 3. Marſ. ſingul. 212. incipit com munis omnium, Salyc. in l. nullum C. de teſtibus num. 6. quæ concluſio adeo verã eſt, vt primo dicto ſtandum ſit nõ autem ſecundo vt procedat ẽt ſi ſecunda depoſitio iudicialis ſit, quinimo ẽt ſi prima depoſitio

facta fuerit extraiudicialiter, ſecunda vero iu-dicialiter & cũ iuramento nihilominus & hoc caſu primo dicto ſtandum erit de ſecundo poterit puniri de falſo Abb. in conſ. 52. uol. 1. nu. 1. Alex. conſ. 237. nu. 7. lib. 6. & conſ. 8. num. 2. lib. 3. Corn. conſ. 170. num. 5. uol. 3. Felyn. in c. cum in tua, de teſtib. uerſ. 4. concluſio nu. 15. Ioan. Andr. in c. non eſt ſine culpa de regul. iur. in 6. num. 11. 13. & 15. Antonius de Butrio in c. cum in tua diocæſi de teſtib. & atteſt. nu. 1. & ſeq. Io. de Anan. in c. per tuas de probat. nu. 4. & in c. inquiſitionis §. tertiæ de accuſat. num. 7. Card. Zab. in cle. teſtibus de teſtib. nu. 11. Bart. in l. eos ff. ad leg. Cornel. de falſ. num. 8. & ſemper hæc opinio penès me habita fuit magis communis, quæ procedit quando depoſitiones ſunt penitus diuerſæ & contrariæ, ſed ſi ſecunda declarat primam, uel diuerſimodè teſtis fuerit interrogatus ſecunda vice, quàm prima, utriq; tunc ſtabitur & arg. eorum quæ notantur à Bart. in l. eos qui ff. ad leg. Cornel. de falſ. num. 4. ab omnibus communiter recepta, ut ſ. depoſitiones non diuersè ſed contrariæ, ſuper eodemmet interrogatorio, & quatenus de eadem cauſa, & inter eaſdem perſonas ageretur, niſi concurrant præmiſſa, talis teſtis minimè de falſo puniri debet, ut latè Abb. in cap. cum in tua de teſtibus num. fin. & ibi in addit. in litera B. verſi. pone &c. Aliàs reſultantes contrariæ primæ ſtandum erit ut Bal. conſi. 44. num. 4. vol. 4.

Imol.

Imol. in c. cum cauſam quàm de teſtibus num. 20. Vltimò contra propriam confeſſionem etiã reus excipere poterit, ut ſit emanata dum ſtabat ægrotans, per errorem factam, & ſic probando errorem reuocabitur, Aret. in c. cum dilecti de accuſat. in ultim. uerbis & hæc eſt communis opinio ex ſola confeſſione nuda, adeoquod alibi, nec aliunde de delicto non conſtet, nec adſunt indicia, ex tali confeſſione, non debet reus condemnari Marſ. in practica §. poſtquàm nu. 48 quæ concluſio procedit quando cõfeſſio nõ fuit abſoluta, ſed qualificata, quo caſu cum ſua qualitate debet acceptari in totum ut Bart. in l. Aurelius § idem q̃ſiit nu. 2. ff. de lib. leg. aliàs ſi cum confeſſione concurrunt indicia, tunc confeſſio diuiditur, & confeſſio ſtat pro curia contra reum, & qualitas adiecta debet à reo probari ut Bar. in l. Aurelio §. Caius ff. de lib. leg. Quoniam uigore concilij Trid. in c. 5. ſeſſ. 6. de reformat. c. 14. ſeſſ. 7. de reformat. c. 8. ſeſſ. 21. Itidem de reformat. ordinarij contra regulares extra clauſuram degentes habent omnimodam authoritatem ipſos corrigendi & caſtigandi, quinimo in vim dicti concil. c. 14. ſeſſ. 25. de regular. & monial. Formant ordinarij proceſſus, & poſtea, vna cum perſona remittunt ſuperiorib. ſuis regularibus vt ab ipſis puniant, debent ipſi ſuperiores p̃mittere vt regulares p̃ceſſati iuris ordine ſeruato, & receptis teſtib. ſecularib. ſimili mõquoq; deffeſiones ſuas facere poſſint, dãdo interrgatoria.

repetendo teſtes, recipiendo teſtes ſeculares ad deffenſam, vt vterque proceſſus tam informatiuus quam deffenſiuus ab vnomet iudice, & vnomet ordine fabricatus, vſquàm ad ſententiam diffinitiuam excluſiuè procedendo, adeoq; ſuperior regularis non niſi propalationem ſuæ ſententiæ habeat, quod ego pluries obſeruari feci hanc practicam &c.

De Tormentis. Cap. XVI.

SVMMARIA.

1 *Tormentorum genera quæ.*
2 *Gradus torturæ quæ.*
3 *Vltra modum conſuetum tormentandi alter nõ datur.*
4 *Carceris deffinitio.*
5 *Forma tormentandi regulares.*

De Tormentis. Cap. XVI.

PErlecto reo proceſſu, & ab eo bene ĩtellecto ſubſecutaq; termini aſſignatione ad faciẽdas ſuas deffenſiones, quibus deffenſionibus renuntiatis, non factis, vel factis ſed indicia contra eum exhiſtentia non penitus elli dentibus ad effectum vt habeatur & inueniatur

tur

tür veritas, deuenitur ad tormenta l. cũ falſum
l. hoc quod placuit C. de quæſtion. & hoc rigo-
roſo interrogandi modo vtitur quoties aliunde
veritas ipſa haberi non poteſt Abb. in c. cum in
contemplatione de regul. iur. num. 2. l. Diuus in
princ. & l. ædictum ff. de quæſtion. & l. quoties
C. eod. tit. tormentorum igitur multa ſunt gene 1
ra; nam diu inferrebantur tormenta cum fi-
diculis cordis, funeuè aliqua ligando homines
circa fruntem & ita ad ſui poſſe miniſter ſtrin-
gendo, tormentum grauiſſimum reis inferrebat,
de quo loquitur tex. cum glo. in verbo nullus in
c. ſi. 6 q. 1. Alij cõſueuerant dare aquam reo per
nares in qua etiam imponebant calcem obſtru-
cto ore bibentis quod quidem genus valde peri-
culoſum erat ne tortus ſuffocetur, quidam po-
nebant taxillum in oſſe pedis qui vulgariter di-
citur l'oſſo pazzo. Aliqui dabant imò pone-
bant muſcionem in ventre vel vmbellico, & de-
ſuper ponebant ciatum ad includendum illud
ne poſſet egredi, nonnulli torquent cum lingua
caprima, lauant. n. pedes torquendi cum aqua be
ne ſalita, & ligato torquẽdo ſuper aliquo ſcam-
no faciunt vt capra cum lingua lambat plantas
pedum quòd libenter facit propter auiditatem
ſalis. Multi torquent in mittendo virgas inter
digitos manus, ſtringendo cum cordula. quam-
plurimi ligant ſolùm vnam manum ad funem,
& ſinunt ſic pendere ſuper terram & ego dum
eſſem Ferrariæ pluries audiui à q. D. Petro Ant.

Baſilio

Baſilio tunc ſyndico Palatij illius Ciuitatis I. C. clariſſimo de conſuetudine obſeruari in quibuſdam caſibus, ligare manum & pedem ſimul & ſurſum eleuari, ſinereq; ita tortum pendere per horam in circa, cæteri dant carnes ſalitas ad comedēdum detento & denegant potum. Reliqui ſcindunt carnes vt eſt Tormentum Polletri Foller. pract. crim. in verbo etſi confitebūtur n. 70. Hoc verò tpe tria tantùm tormentorum genera ſunt in vſu. ſ. ignis mandando iudex pedes torquendi, & plātas iniungere larido porcino, faciēdo deinde vt tortus teneat plantas pedū ignem verſus & ſic cōburantur ſecundū genus eſt tormentum veggia dictum, quo in terris Eccleſiæ iudices paſſim vtuntur. Tertiū eſt chorda, q̄
2 quinq; hēt gradus, primus ſiquidē eſt rei ſpoliatio & ligatio cū manib. retro, ſecundus qn̄ ita ligatus eleuatur aliquantulū, tertius ſi per horam ſic eleuatus detinetur, quartus ſi adhibeantur ēt duo, vel tres ictus ſiuè tractus chordę & hæc q̄ſtio eſt pœna grauior, quā vtriuſq; manus abſciſio authē. vt nulli iud. §. fi. Vltimus ſi poſt detentionē eleuationem & ictus, ad pedes ipſius torti adponantur vel ſubiiciuntur pondera puta cōpedes ferrei aut quid aliud ſimile Paul. Griland. de quæſt. & tort. q. 5. nu. 1. vſq; ad nu. 10. licet ali-
3 ter ſentiat clarus neſcio quo iure, & vltra torq̄ndi modos ſupradictos cōſuetos quis torq̄ri non pōt Cyn. Bal & Salyc. in l. Graccus C. ad l. Iul. de adult. p l. ſed an vltro ff. de negot. geſt. ſed q̄a delicta

licta regulariũ debent ſecretè puniri ne ſcandala adferrant ſecularib. tex. in c. in ſcript. 96. diſt. & c. ſacerdotib. 11. q. 1. ideò vltra ſupradictos modos torquendi vt̃ tutius & cautius eſſe vti tormentis ſecretiorib. & magis regularib. congruis hoc eſt, carcere; Quę licet deffiniatur vt ſic locus ſecurus & horribilis repertusq; non ad pœnam, ſed delinquentium cuſtodiam l. aut damnum §. ſolent ff. de pœn. Bald. in tract. de carcer. nu. 2. adeò vt non dicatur ſpecies torm?ti vt voluit clarus §. fi. q. 64. verſ. ſed an forte. Nihilominus adhibitis quibuſdã qualitatib. & circunſtantiis, loco torm?torũ vtiq; haberi poterit, quãuis quidã teneant vt per ſe ipſam tantùm tormenti ſpẽs dicatur Bart. in l. ſi vero ff. qui ſatiſdar. cog. & in l. j. ff. de cuſtod. reorum adeoquod poſitus reus in carcerẽ eius manib. manicis ferreis ligatis dicatur torqueri l. j. C de cuſtod. reorũ & vlterius denegatio alimentorũ, vel tp̃e Hiẽmis detẽtio rei ſpoliati dr̃ tortura l. itẽ apud Labeonẽ §. q̃ſ. ibi malã manſionẽ ff. de iniur. Tormẽta igitur p̃dicta debent eſſe moderata, adeò vt tortus reſeruetur incolumis vel ad Innocentiam vel ad ſuplicium Abb. in c. cum in cõtẽplatione de reg. iur. nu. 2. vbi DD. & iõ Abbas faciens carcerare monachũ & ei minuẽdo cibũ & potũ nõ euadit pęnã irregularitatis ſi talis monachus moriatur Abb. in c. ad audientiã de crim. falſ. n. 4. & ĩ c. nouimus de verb. ſig. n. 4. ita igitur carceratus monachus q̃dq̃d facit p̃ſumitur metu facere Abb. ĩ
4
5

c.11.num.19.quod met.cauſ.& ſi denegans iu-dex cibum & potum reo, vel faciens detineri in arcto monaſterij & ſtricto carcere donec confiteatur, talis confeſſio dicitur metu tormentorum facta l. Item apud labeonem, §. quæſtionis ibi nam queſtionis uerbo, & tunc ut ſponte dicatur aprobata debet poſt unum diem, & unam noctem confeſſionem ratificare exhiſtens reus in carcerem ad largam absque ſupradictis tormentis aliàs iudicabitur metum ſempre durare, & confeſſionem per metum factam eſſe Alexan. conſ.98.nu.5.& 6.in 3.uolum. & Bart.in l.1.§. Diuus ſeuerus ff.de quæſtion. & c.lot.31.q.11. c.1.quod met.cauſ.& quia in tormento chordæ ignisq; non datur reo comedendi quicquàm per decē horas ante interrogationes rigoroſas Marſ. in l.1.nu.19.ff. de quæſtion. ita & inter regulares ſeruari puto,nam in ſimilibus tormentis exhiſtens reus & interrogatus qualibet uice,ſuper indicijs contra eum exhiſtentibus incipiendo a leuiori modo & forma ut in cap.de interrogandis reis dictum eſt,ne poſtea ſe excuſet reus, ut ebrius erat,quando confeſſus eſt,& quid ſimile, & quia rei ultra tertium uicem nō torquentur; diebus tamen interpellatis foller. pract. criminis in uerbo & ſi confitebuntur num. 71. ita & inter regulares ultra tertiam interrogationem ulterius non eſſe experiendum,ne tormenta adhibeantur uſq; in infinitum, quæ tormenta iuxta indicia regulantur, ut ſi adſint unum indicium,

una

una uice rigoroſè interrogabitur, ſi duo, duabus uicibus, ſi tres, totidem uicibus iuxta l. repeti. ff. de quæſtion. & ſi mille adhuc tribus, ſi confitebitur reus, & ratificabit ut dictum eſt, poterit iudex illico ipſum moneri pro Die &c. ad audiẽdam ſententiam Item etſi negabit, & hoc interim relecto rigoroſo examine, mandari ut faciat deffenſiones ſuas, ſi quas facere intendit.

De Sententijs. Cap. XVII.

SVMMARIA.

1 *Iudex regularis ſententiat declarando ut nu. 2.*

De Sententijs. Cap. XVII.

QVia vnumquodq; delictum, quod a regularibus committi poteſt, habet pęnam à iure impoſitam & ſtatutam, ut in cap. de delictis dixi & in ſequenti de pęnis dicam latius, ideo iudicis regularis partes erunt in declarando, ſtante quod ex proceſſu aparet talem cõmiſiſſe ſimile delictũ, talem pęnam requirens in cidiſſe in tale delictum, & talem pęnam mæreri, provt ita ipſum declarat, forma ſententiæ erit 1 2
huiuſmodi Christi nomine inuocato, Nos frater &c. Volentes dante Domino expedire ac fine

debito

debito terminare, cauſam & cauſas coram nobis in prima vel ſecunda inſtantia vertentes per & inter fratrem N. accuſatorem & quærellantē vel fratrem Denuntiantem, vel ex officio & per inquiſitionem vel ex forma notorij &c. de & ſuper alienatione vnius domus de ratione huius monaſterij, pro ſcutis 100. ex vna, contra & aduerſus fratrem &c. alienatorem damnificatorem reum conuentum ac ſe defendentem partibus ex altera, Chriſti nomine repetito nos ſupradictus per hanc noſtram diffinitiuam ſententiam quam pro tribunali ſedentes ac ſolum Deū præ oculis habentes quæ de iuriſperitorum cōſilio & aſſenſu ferimus in his ſcriptis dicimus, pronuntiamus, decernimus & declaramus dictum fratrem N. ob alienationem Domus prædictæ &c. incidiſſe & incurriſſe in bullam & extrauagantem Papæ Pauli II. ac excommunicationē, & alias ſententias cenſuras, & pœnas in eadem extrauaganti contentas & deſcriptas, illumque excommunicatum denuntiandum, & ab omnibus Chriſti fidelibus euitandum fore, ac denuntiamus & euitari mandamus & ita dicimus & declaramus non ſolum hoc, ſed omni alio meliori modo forma iure &c. Ita ſententiaui ego fratris N. vel mutatis mutandis abſoluendo. Et in notorijs ſententiando memoratur tota ſeries facti ſecuti & tandem imponitur pęna delicto conformis.

De Pœnis. Cap. XVIII.

SVMMARIA.

1 *Pœna illegitimi quæ.*
2 *Illegitimus quot modis dicatur.*
3 *Rebaptizati Pœna.*
4 *Bigamiæ.*
5 *Ordinati à ſuſpenſo epiſcopo.*
6 *A Symoniaco.*
7 *Excommunicato.*
8 *Irregulari.*
9 *Hæretico.*
10 *Furtiuè.*
11 *Ante ætatem.*
12 *Per ſaltum.*
13 *Cum ſit homicida.*
14 *Vel confirmationem non ſuſceperit.*
15 *Si illiteratus.*
16 *Corpore viciatus.*
17 *Non deffendendo iura bonaue monaſterij.*
18 *Dilapidantis bona Monaſterij.*
19 *Non puniendo delicta.*
20 *Indulgendo de delinquentibus.*
21 *Non cellebrantis.*
22 *Nec officia diuina recitantis.*
23 *Nec ieiunantis.*

24 *Non ſuperiori ſuo parentis.*
25 *Proprietarij.*
26 *Ebrietatis.*
27 *Blaſphemiæ.*
28 *Apoſtaſiæ.*
29 *Ioculatoris.*
30 *Miniſtri laicorum exhibentis.*
31 *Sortilegi.*
32 *Venatoris.*
33 *Aleatoris.*
34 *Symoniæ.*
35 *Homicidij.*
36 *Incendij.*
37 *Sodomiæ.*
38 *Sacrilegij.*
39 *Adulterij.*
40 *Inceſtus.*
41 *Stupri.*
42 *Fornicationis.*
43 *Raptus.*
44 *Læſæ maieſtatis.*
45 *Furti.*
46 *Percuſſoris.*
47 *Falſi.*
48 *Iniuriæ.*
49 *Calumniæ.*
50 *An capitulum generale habeat authoritatem leges condendi.*
51 *Expellere de monaſterio loco pęnę an iuris ſit.*

De

De Pœnis. Cap. XVIII.

POſteaquam diu iudex elaborauit
pro inueniendo delicto, de quo
reus proceſſatus erat, repertoq;
reo culpabili, debet etiam pro
ut iuris erit puniri ideo operæ
precium fore duxi, ad quodcunq; delictum pœ-
nam ſui æquale à iure ſtatutam adponere iuxta
regulam uel conſtitutiones apoſtolicas aut de-
creta Concil. Ius Canonum, uel tandem leges
communes, modo & forma ut infra dicam. Ille- 1
gitimus igitur ſe utiq; ordinari nō poteſt c. 1. de
fil. præsbit. c. 1. 2. 56. diſtinct. & ſi de facto ordi-
natus fuerit recipit carracterem non tamen or-
dinis executionem c. fi. 56. diſtinct. quia illicò
cenſcetur interdictus ab ordinis adminiſtratio-
ne ex cōſtitutione nouiſſimè edita à Syxto Papa
V. ſub nu. 22. quæ incipit ad Rom. & c. ſub dat.
Romæ anno. 1588. die cal. Nouēb. & multis mo-
dis illegitimus dicitur, ut ex ſolutis ortus nullo 2
tamen ex hiſtente matrimonio, ſed filius à patre
fuit acceptus ut talis, ut Petrus à Plaza c. 41. nu.
5. & hic naturalis dicitur, ſpurius vero appella-
tur qui incertum patrem habet ut idem Petrus
in d. c. 41. nu 2 quia ex publica meretrice natus
eſt, cuius omnibus patebat aditus. Manzer pro-
priè ille dicitur, qui natus eſt ex ijs, qui iure Ca-
nonum matrimonium contrahere prohibentur

idem Petrus loco citat. num.3. Notus dicitur, ille qui propriè de adulterio natus eſt gloſſ.in c. niſi cumpridē de renunt.in uerbo manzeres,alij verò alijs nominibus vtuntur, vt aliquis ſacrilegus quia ex ſactilegio natus, alter incæſtuoſus quia ex conſanguineis adulterinus nam ex adulterio genitus, & ſic à denominatione coitus ve-
5 titi appellantur, Rebaptizatus ſcienter perpetuo irregularis cenſcetur c.qui his de conſacrat. diſtinct.4. vbi gloſ. 1. Bigamus dicitur, quaſi
4 Binæ mulieris maritus à bis & gomos quod eſt mulier Hoſtien in capit. 1. de Bigam.num.1.&
2 Bigamia huiuſmodi duobus modis contrahitur primo ſi duas vxores virgines habuit, vel vnam habuit repudiatam hoc eſt vxorem dimiſſam, propter fornicationem vel ob aliam cauſam, dumodo cognita fuerit, & conſtet fuiſſe cognitam, quia virum habuit &c. dicitur bigamiam contraxiſſe vt Innocen. in capit.debitum nu. 3. Ioan.de Anan.in capit.j.num.j.de Bigam. & vltra caſus enumeratos ſunt etiam, quando qui
2 duas vxores habuit ante baptiſmum vel vnam ante & vnam poſt c.1.2.& 3.diſtinct.26. Item cum qui contraxit cum Deo ingrediendo religionem, ſi poſtea apoſtatando ducat vxorem quamuis virginem Bigamus eſt c.quotquot.27. q.1. Item qui vnam de facto, alteram de iure, vel corruptam de facto c.nuper cap.à nobis cap. quomodo virginibus 31.quæſt.1.vltimo ſi vxorem adulteram cognouit ipſo viro ſcienter fuiſ-

ſe

ſe adulteram c. ſi cuius 34. diſtinct. qui tamen plures habuit concubinas Bigamus non eſt Ant. de Butrio in cap. quia circa de Bigamis num. 12 & ideo maritus ſi poſt vxorem cognouit concubinam promoueri poterit cap. frater nitatis 34. diſtinct. Cauſæ quibus Bigami prohibentur ordinari ſunt quatuor, Prima quia defficit ſacramentum cap. acutius 26. diſtinct. Secunda prærogatiua ordinis hoc nō patitur cap. vna 26. diſtinct. Tertia quia timetur de incontinentia cap. propoſuiſti 82. diſtinct. Quarta quia non habet frontem prædicandi uiduitatem, qui poſt vnam aliam ſibi vxorem adiunxit cap. vna 26. diſtinct. & Antonius de Butrio in rubr. de Bigamis nume. 1. Hæc Bigamiæ irregularitas eſt de iure diuino & habet ortum à ritu apoſtolorum Antonius de Butrio in cap. ſuper eo de Bigamis nume. 4. & ideo epiſcopus ſecum diſpenſare non poteſt etiam in minoribus ordinibus, quinimo & dubitatur an Papa poſſit vt Innocen. in d. cap. ſuper eo de Bigamis num. 1. licet Abbas antiq. in d. cap. ſuper eo num. 3. & Ioann. de Anan. ibi nu. 1. de Bigam. teneant quod poſſit Papa ſolus, & non inferior. dubitari tamen poſſet quis contraxit matrimonium credens contrahere cum Virgine, contracto matrimonio ex copula cognouit non Virginem fuiſſe, uel alio modo detegitur fuiſſe antea corruptam dubitatur an talis ignorantia eum excuſet à Bigamia, & reſpundetur

tur quod non, cum ibi non inueniantur ſignificantia ipſius ſacramenti ita Abbas Antiq. in d. cap. ſuper eo de Bigamis nume. 4. Quæ opinio communiter aprobatur, quatenus tamen ipſa mulier ſponte permiſſerit ſe carnaliter cognoſci & deflorari, Sed ſi per uim, uel ex cauſa infirmitatis clauſtra pudoris corrupta fuiſſent non videtur propriè poſſe dici fuiſſe corruptam ſed potius Virginem, quia in tali actu non concurrit voluntas ſua in delectatione amittendæ Virginitatis c. ita ne & ſequent. cap. magis, & c. de prudentia 32. quæſt. 5. c. Sed penſandum diſtin. 6. l. ſi vxor §. ſi quis ff. ad leg. Iul. de adul. & ſtup. Dubitatur ſecundò an ingreſſu religionis perdat irregularitatem Bigamiæ Ant. de Butrio in c. fi. num. 9. eod. tit. tenet quod ſic, & hoc idem voluit Henric. Boic. in c. vt Bigami eod. tit. num. 1. & ſequent. Sed ad ordines ſe promoueri non poteſt, quia impedit ordines, non profeſſionem regularem. Item ſi à ſuſpen-
5 ſo epiſcopo à iure uel ab homine declaratus recipit carracterem non tamen executionem ordinis Hoſtien. in ſumma ſua de temp. ordin. & qualit. ordin. nu. 6. Item ſi à ſymoniaco vt infra dicam ubi de pena ſymoniæ agam ſub num. 34.
6 Item & ab excommunicato ut Hoſt. loco mo-
7 do citat. & per eum ibi allegata, Item ab irregu-
8 lari vt idem loco eodem, ab Hæretico ſimiliter.
9 Item & ſi furtiuè ordines receperit vt Hoſtien.
10 ó loco citat. & furtiuè quis ordinatus dicitur, quã

do

do ſine examine recepit ordines ordinatore hoc
neſciente, cum quibus tamen diſpenſare pote- 11
rit Abbas, c.1.& ſeq. eiuſdem tit. Item ſi ante
etatem legitimam fuerit ordinatus, eſt ipſo iure
ſuſpenſus, & cellebrans efficitur irregularis
adeo ut à ſolo Pontifice poſſit tantum abſolui
vt extrauagan. Pij II. Quæ incipit cum ad ſacro
rum ordin.&c. Item & per ſaltum promotus.i. 12
ordine præpoſtero ſi ignoranter epiſcopus diſpẽ
ſat at ſcienter per ſedem Apoſtolicam tantùm
diſpenſabitur, ut idem Hoſtien. in ſumma ſua,
de cleric.per ſalt.promot.nu.4.in fi. Item Homi 13
cida cum illico poſt homicidium incidat in irre-
gularitatem, non niſi à ſummo Pontifice diſpen-
ſari poteſt, c. ſententiam ne clerici uel monach.
in qua quidem pęna incidunt iudex, notarius &
teſtis, qui quouis modo iudicando, ſcribendo,
vel conſulendo ſententiam ſanguinis pronun-
tiant uel interſunt, & hæc irregularitas eſt nil
aliud quàm nota.i.infamia aut impedimentum
canonicum exuitio ſeu defectu proueniens qua
quis prohibetur ad Eccleſiaſticos ordines pro-
moueri, & in eiſdem miniſtrare ita deffinit ſpe-
culat.in tit.de diſpenſ.§.iuxta propoſitionis, in
hac pęna incurrit qui accuſat uel defert aliquẽ
de crimine coram iudice pro quo pęna capitis
debetur uel troncatio membri c.delatori 5.q.6.
Item ſi confirmationem non ſuſceperit, hęc om- 14
nia ut ſupra dixi & ſingula per ſe faciunt queim
inhabilem ad ſacros ordines, Item & illiterratus

 c.7.ſeſſ.

cap. 7. ſeſſ. 24. Concilij Trident. de reformat.
1 & cap. 4. 12. & 13. ſeſſ. 23. & conſt. Syxti V.
Quæ incipit ad ſanctum &c. Lata anno Dñi
16 1588. Menſis Iannuarij, Item & corpore vi-
ciatus, maxime quando reditur deformis, &
in altare Dei impotens, ut ſi careat digito po-
lice, uel occulo Canonis; tunc inordinabilis
2 eſt, cæteri verò indigent diſpenſatione ut tra-
dunt Doctores in cap. 1. & ſeq. diſtinct. 55.
Præfecti monaſteriorum in quorum manibus
& pectore recondita ſunt adminiſtratio bono-
3 rum & conſeruatio & deffenſio eorumdem,
non niſi iuſtitia duce ſe regere debent; nam ſi
17 craſſa quadam ignorantia, non redimunt ac-
quirunt uel deffendunt bona, iura, & actio-
nes monaſterij cum poſſint, perinde delinquunt;
ac ſi uendidiſſent & dilapidaſſent, arg. tex. c.
ſicut dignum §. illi etiam de homicidio, quia
eo in loco vult Alexand. 3. vt ſi quis à morte
quem non liberauerit cum poſſit, teneatur de
homicidio, ideo non deffendendo recuperan-
do vel acquirendo; videtur vendere alienare ac
delapinare, & ideo eadem pęna tenebitur, di-
18 lapidator huiuſmodi ergo pro tanti ſceleris pę-
na erit à dignitate remouendus primo vt tex. in
c. 2. de ſtat. monach. in fi. & c. ſi quis præsbiter
50. diſtinct. & poſtea in omnes & quaſcunq;
4 pęnas contentas in extrauag. Pauli Papæ II.
Quæ incipit ambitioſæ, tit. de reb. eccleſiæ non
alienand. incurriſſe debet declarari, quæ adeo

eſt

eſt in viridi obſeruantia, vt congregatio Caſſinen. pro allienatione bonorum ad ſummam quinquaginta millium ſcutorum obtinuit facultatem à D.N.Papa Pio V. vt conſtit. 141. incipien. decet ex benigno, ſub dat. die 5. Octobris 1571. Item alia eiuſde de anno 1570. incipiens decet & expedit &c.& eadem facultas fuit conceſſa fratribus Eremitarum ſancti Auguſtini dummodò in euidēti vtilitate &c. vt Greg. xiij. conſtit. 9. ſub 5. Settemb. 1572. Et quod tam negligentia, q̄ dolus Prælatorum puniatur, ēt priuatione prælaturæ uoluit tex. in c. dictum diſtinct. 81. vbi gl. 1. & ibi Archid. & Abb. in c. illa propoſitorum de accuſ. nu. 3. & Felyn. elegantiſſimè vt ſolet in cap. 1. de treug. & pac. nu. 2. in eademmet pęna pariter incurrit Prior nō puniēdo delicta inferiorium vel nimis eos corrigendo nam per indulgentiam datur iterata occaſio flagitia committendi & ideo iudex non corrigendo nec puniēdo delicta tenetur in ſyndicatu ita puteus de ſyndicat. plurib. in locis præſertim in c. 1. de cōtumatia nu. 3. & ſeq. Item & puniēdo ſeuerius (quàm ius expoſtulat) reū, ſn̄tia reuocat & iudex meret puniri excedēdo metā iuris l. quid ergo, §. pęna grauior ff. de his qui not. infam. & l. ſi ſeuerior ff. eod. propterea vtroque modò ex viribus ſupradictis, & ex malo modo gubernandi meretur deponi à Prælatura, do nec edoctus, ſciat melius regere, ac etiam regularibus ſibi ſubiectis imperare. Item 19

non

21 non cellebrantis cum poſſit & Eccleſia ipſa re-
22 quirat, nec officia diuina recitantis, non ieiun-
23 nantis, aut ſuperiori ſuo ita demandanti non
24 parentis, illico ex his, & eorum quolibet deli-
cto regularis incidit in pęnam ſecundæ ſpeciei
Apoſtaſiæ hoc eſt inobedientiæ cuius pęna eſt,
quod infamis officitur, a teſtimonio repellitur
& debet excommunicari c. ſi quis à ſuo 3. q. 4.
& cap. ſi autem uobis 11. quæſt. 3. Proprietarius
25 quis exhiſtens, quam proprietatem omnis re-
gula pęnitus damnat & tollit ut dixi in cap. de
delictis ſub num. 4. & illico excommunicatus
debet declarari, qui proprietarius dicitur quo-
tieſcunq; occultè ſine licentia Prælati aliquid
tenet ut Nauuarr. conſil. 75. de regular. nume.
49. Et illud aliquid intelligitur quoties eccelſe-
rit ſolidos tres, ut legitur ex ſtatuto Carthuſien.
relat. à Nauuarr. loco citato num. 19. qui Prio-
res Carthuſiẽſes nõ excommunicant proprieta-
rios, ſed declarant proprietarios eſſe, nã in cõſe-
quentiam intelligunt ipſos excommunicatos,
religio hæc enim cum ſanctiſſima tum obſeruã-
tiſſimaq; ſemper fuerit & adhuc in die magis
uireſcit hunc modum obſeruat pręſertim ſub
regimine D. Ioan. Mariæ Gandulfi Bononienſis
Prioris ſancti Andreæ Carthuſiæ Venetiarum
Benemeriti ita Nauuar. loco citat. nu. 22. Ebrius
ſi quis ſemel fuerit pro pœna debet per triginta
dies à communione ſubmoueri uel recipiat 40.
ictus, a fratribus, ita tex. & gloſſ. in c. ſi. 35. diſt.

Et

Et quia ebrietas eſt fomes & nutrix omnium viciorum ut idem tex. in c. ſi. ideo poſt primam vicem, correctionem pęnam ſupradictam, & admonitionem ſuperioris ab ebrietate non ſe abſtinuerit debet ſuſpendi à quacunq; dignitate vt tex. & DD. in c. a crapula de uita & honeſt. cleric. Item & delictum Blaſphæmiæ cum ſit grauiſſimum itidem grauiſſimè debet puniri, Blaſphæmare igitur nil aliud eſt quàm maledicere ut a Deo mouendo quæ verè Dei ſunt, uel ei tribuendo, quæ Dei non ſunt, uel alicui tribuendo, quæ ſoliſis Dei ſunt, aut affirmãdo falſum de Deo, uel negando uerum uel maledicta in Deum conferendo vel inhoneſta de eo loquẽdo, uel iurando per membra pudenda, uel detrahendo, uel irritando in Dei contumeliam, & totidem modis honori & dignitati ſanctorum derogãdo ita Symancas de hæret. tit. 8. de Blaſphemia in initio namq; ſicut Deùs in ſanctis ſuis laudatur, inquantum laudãtur opera, quę Deus fecit in ſanctis ſuis: ita & Blaſphæmia quæ fit in ſanctos in Deum uidetur redundare, quia ſi delictum in conſiliarios Principis commiſſum, uidetur in ipſum Principem commiſſum, quoniã pars corporis Principis appellantur l. quiſquis C. ad leg. Iul. maieſt. ergo eadem utriq; militat ratio. Blaſphæmia hæc duobus modis accipitur ut ſ. una ſit hæreticalis altera non hæreticalis, hæreticalis illa dr̃ qñ derogat omnipotentiæ Diuinæ denegare Chriſtum factis uel uerbis, quæ

cognitio cum ſit Teologalis non vlterius de eâ agam, non hæreticalis dicitur quando non obuiat veritatibus catholicis, ſed malum Deo, aut Beatæ Virgini, ſeu ſanctis imprecatur vt not. Albert. de hæret. quæſtio. 6. nume. 25. ſi quis igitur (inconſulto dolore vel ira cæcatus) Blaſphemauerit, & ſtatim eam dixiſſe penitebit. Reputabitur leuiſſima l. aut facta ff. de pœnis gloſ. in capit. denique deſtinct. 4. verſ. venia Iaſ. in l. ſi duo patroni §. fin. nume. 1. ff. de Iureiurand. quæ concluſio videtur procedere etiã ſi eodem impetu plures Blaſphæmias dixerit, licet durius quidem puniendus ſit, ſed vna tantùm pœna, nam vnum duntaxat crimen commiſſit l. inficiendo §. infans ff. de furt. gloſſ. in l. nunquàm plura ff. de priuat. delict. Boer. dec. 301. per totam & hoc vbique communiter receptum eſt & tali caſu Blaſphæmus non pœna ordinaria ſed extraordinariè punitur arbitrio iudicis iuxta qualitatem Blaſphæmiæ iuxta ſuperius allegata, ſed ſi ex conſuetudine Blaſphæmiat ad quam inducendam duo vel tres actus ſufficiunt l. 3. Cod. de epiſcopali audientia vbi gloſ. in verbo conſuetudini ordinariè erit puniendus. Pœna autem ordinaria huius delicti de iure ciuili eſt mors naturalis authen. vt non luxurientur contra naturam &c. de iure verò Canonico eſt depoſitio c. ſi quis per capillum 22. q. 1. quam graue autem ſit crimen Blaſphæmiæ, & quam grauiſſima ſit arrogantia

rogantia Blaſphæmantis.i. irantis contra eius redemptorem & creatorem Deum deſcribitur clariſſimæ à Bernardino Diaz, in ſuà praxi cap. 103. Vbi de Blaſphæmia tractat. Accerimus hoſtis & inimicus Blaſphæmantium, crudelis licet in omnibus alijs pijſſimus ſemper fuerit, Marc. Ant. Triuiſanus, qui dum executor a decem virum conſilio creatus eſſet plurima decreta contra Blaſphæmantes promulgauit & præſertim ut nemo auderet pro Blaſphæmantibus agere procurare uel eos deffendere, qui tandem ob eius vitam inocentiſſimam & Dominici Triuiſani Patris merita, præſertim in re bellica, adempta cõmuni Patrum Voto Principem Venetiarũ ſenatus pronuntiauit. Apoſtaſiæ multæ 28 ſunt ſpẽs.ſ.perfidiæ, innobedientiæ & irregularitatis vt gl.in c. 1.de apoſtat, & ibi innocenti us &c. Perfidiæ videlicet ſi ſentiat & deffendat aliquid contra Eccleſiam Dei, cuius pęna eſt ea relapſi &c.i.mortis, innobedientiæ duobus modis intelligitur, Primo modo dicitur, quando quis non vult obedire Papæ, quia non credit eum authoritatem habere, & eius pęna ſi non abiurat, erit de qua ſupra dixi.i.relapſi, Secundo modo non obedit ex contemptu, tunc pro pęna excommunicatur, & inſordendo deponitur. Irregularitatis, ſi dimitit habitum, uel retinet habitum, ſed extra ſepta clauſuræ uiuit, ſimiliter, debet excommunicari, & deponi non redeundo ad clauſuram, hæc omnia tra-

dunt

dunt Abb.in cap.1. & ſeq. de Apoſt. & ibi Henric. Boich. & cœteri Doctores ferè omnes ibi, quæ procedit opinio etiam ſi deferat habitum religioſum ſed coopertum veſtibus clericalibus gloſſ.in clem. 1 2.in verſ.extrinſeci de vit.& honeſt.cleric.Ioan.And.in regula certum de regul. iur.lib.6.Oldr.conſ.184. Pater ſanctæ quaſi in fine licet Nauarr. in cõl.1.de Apoſt.ad ſui poſſe deffendat Apoſtatas huiuſmodi ſecundæ & tertiæ claſſis, ſed contra eum eſt communis Doctorum opinio, & vſus puniendi ſimiles, ex conſtitutionibus Sancti Franciſci de obſeruantia cap.2. & Apoſtata rediens, carceratur, per Annos. 3. & voce actiua & paſſiua priuatur. Quorum bona regularium extra clauſtra monaſteriorumq; viuentium veniunt ſub nomine ſpoliorum & ſpectant ad Reuer. Camer. Apoſtolicam iuxta conſtit. Gregorij XIII.incipien.officij noſtri. 44. in ordine, ſub datum Romæ 21. Iannuarij Anno 1571. modo Apoſtatent vel de licentia maneant vt conſuluit Nauarr. conſ. 80.

29 de regular. Ioculatores (quos Galli Goliardos, & Tuſci Buffones appellant vt tenet Ioan. Bernard. à Diaz in praxi ſua c.62.) ſunt illi qui Hiſtriones & appellantur à canone c. 1.4.quæſt.1. c.pro dilectione de conſe.diſtinct.2.quorum pœna eſt eadem Apoſtaſiæ inhobedientiæ & tertio moniti deponẽdi ſunt ſi per Annum perſeuerãt c.1.de vita & honeſt.cleric.in 6. Item & mini-

30 ſtri laicorum ſi admoniti non deſtiterint incidunt

dunt

dunt in eamdem pœnam Apoſtaſiæ inhobedientiæ. Sortilegiorum pœna quæ grauis debet eſ- 31
ſe, nam hæreticalem vel ſuperſticioſam materiam in ſe continent, debent puniri pœna, à ſan ctiſſimo D. N. Syxto V. nuper ædicta in conſtitutione ſua cõtra mathematicos & iudiciariam exercentes, quæ hæreſis eſt, Doctores omnes in c. 1. de clerico Venatore tenent, quod Vena- 32
tio aut oppreſſiua dicitur, vnde in Geneſi legitur quod cępit Nembroth. robuſtus eſſe venator coram Domino. i. hominum opreſſor, permittente Domino & ea penitus eſt illicita vt diſtinct. 6. his itaque cuius pœna non diſcrepat ab ea homicidij, vt ibi videre licet alia eſt adulatoria vt ſunt Hiſtriones, & de hac dixi ſupra de Ioculatoribus &c. Tertia eſt Arenatoria, vt quando quis recipit mercedem vt in arena pugnet cum beſtiis feris quæ prohibita eſt, & eius pœna eſt vt infra modo dicam de quarta ſpecie quæ occupatiua dicitur quę & ipſa prohibita eſt ideoq; ſi epiſcopus ſit, tribus menſibus, ſi Pręsbiter duobus, ſi diaconus ab omni officio ſuſpenditur ita Hoſtien. in ſum. de cleric. Venat. num. 4. & Doctores omnes Hoſtien. ibi Henric. Boich. & cæteri per totum, ſed hæc quarta ſpecies quæ verè proprio ſumpto vocabulo Venatoria dicitur, limitatur vt non habeat locum, Primo ſi Venatio eſſet quieta & recreatiua vt idem Hoſtien. tit. eod. nume. 2. non tamen tempore quadrageſimæ vel ieiunij, tunc omnibus in-

interdicta cenſcetur Card. clem. ne in agro in §. Porrò de ſtat. monac. Secundo ſi eſſet piſcium non ferrarum, piſcare enim licitum eſt, c. nunq. de conſacrat. diſtinct. 5. Tertiò ſi neceſſitate famis tunc promittitur, arg. tex. in c. licet de feriis. Item ſi Apri, vel Vrſi, aut feræ ſimiles eſſent quæ deuaſtarent ſegetes & vineas monachorum arg. l. 2. Cod. de feriis prohibitiua tantùm illa reputatur quæ abſque neceſſitate & recreatione fit cum rumore catulorum & in ipſa ponunt omnem ſuam cogitationem. Luden-

33 tium pœna certa de iure canonico non reperitur, licet ludere prohibeant Canones, de iure tamen Ciuili & ſuſpenſio Trienalis authen. interdicimus Cod. de epiſcopis, & cleric. & in §. inter dicimus in authen. de ſanctiſs. epiſcopis colla. 9.

34 Symonia quæ in veteri teſtamento ortum habuit ab vno qui vocabatur Giecz famulus Eliſei Prophetæ vt habetur quarto Reg. Secundo in nouo Teſtamento fuit Iudas qui vendidit Chriſtum qui erat Sacerdos & ideo commiſſit Symoniam c. 11. qui ſtudet 1. q. 1. in nouo autem Teſtamento author huius ſceleris fuit Simon Magus c. 19. Petrus 1. q. 1. Doctores in rubrica de Symonia eam ſic deffiniunt vt. ſ. ſit ſtudioſa voluntas emendi vel vendendi aliquid ſpirituale vel ſpiritualitati annexum ideoque vendere vel emere reſpectiuè vota ſua pro obtinendo Prioratū Guardianatū vel alia quacunque dignitate vel ordine ſimoniacus eſt cap. ſi quis obiecerit 1.

q. 3.

q. 3. Item dare paſtum, vel ſoluere aliquid pro introitu monaſterij vel Eccleſię ſymoniacus eſt, dans & recipiens reſpectiuè c. 1. cap. veniens de ſymonia, nec quantitas pecuniæ hic attenditur ſed actus, nam & ſi eſſent ſex ſolidi ſufficerent ad declarandum quem ſymoniacum, mediatores autē & ipſi puniuntur nam ſi in gradu erunt, ab eo cadant, ſi ſine gradu anathematizentur c. ſi quis epiſcopus 1. q. 1. Principales verò qui dederunt pecuniam vt reciperent beneficium vel dignitatem aut ordines, ipſo iure intelliguntur priuati, & inhabiles ad eos vel alios obtinen. c. de hoc de ſymonia, recipientes verò pecuniam pro eius voto priuatur & inhabilitatur vt ſupra ad hoc delictum probandum admittantur ſigna & præſumptiones vt notat. Abb. in c. Sicut de ſymon. & ad illud accuſandum ſerui, meretrices, & criminoſi admittuntur c. Tanta eod. tit. de ſymon. Homicidij pęna eſt depoſitio c. cum 35
non ab homine de iudic. & cap. inquiſitionis in princ. de accuſ. & homicida nedum dicitur qui occidit, ſed etiam qui facto, conſilio, præcepto, lingua uel adhortatione cooperatus fuerit & in quocunq; iſtorum caſuum deponendus eſt not. gloſſ. in c. ſicut dignum de homic. §. cle- 36
ricos, in verbo conſilium, ſi quis malo ſtudio, ſiue pro odio vindicta ignem appoſuerit, vel apponi fecerit, aut appoſitoribus conſilium uel auxilium ſcienter tribuerit, excommunicetur, & ſi mortuus fuerit careat ſepultura, nec abſol-

uat niſi damnum &c. perſoluat & per annum pęnitentia ei detur ut Hyeroſolimis aut in Hiſpania in ſeruitio Dei permaneat ita tex. in cap.
37 peſſimam 23. q. 8. Sodomiæ pęna de iure canonico eſt depoſitio & perpetuus carcer, nihilonimus ex conſtitutione Pij Papæ V. Regulares hoc uitio utentes mandat ut priuati intelligantur & degradati iudicibus ſecularibus tradentur quæ conſtitutio eſt 70. in ordine incipien. Horrendum &c. Lata tertio Calen. Set-
38 tembris anno 1568. Quæ vtinam modo ſeruaretur ex conſtitutionibus Sancti Franciſci, de obſeruantia c. 5. perpetuo incarcerati permanere coguntur, Sacrilegij pęna de iure ciuili eſt mors naturalis ut Salyc. in rubr. C. de crim. ſacril. in fine, de iure autem canonico eſt depoſitio ut uoluit Hoſtien. in ſumma tit. de accuſ. §. quis ſit effectus verſiculo & gratia exempli,
39 ſi quis regularis cognouerit mulierem nuptam debet deponi & ad perpetuas carceres detruditur ita gloſſ. in c. lator in gloſſ. 1. 2. q. 2. c. ſi quis clericus 81. diſtinct. & efficitur infamis Abb. in c. at ſi clerici §. de adulterijs verſ. ſed circa, de
40 iudic. inceſtus eſt conſanguineorum uel affiniũ abuſus text. in c. lex illa 36. q. 1. Eius pęna tamen eſt depoſitio vt Didacus ſuper 4. decret. fol. 91. num. 3. & gloſſ. in c. non debet 30. q. 1. Stuprum propriè loquendo eſt virginum defloratio c. lex illa 36. q. 1. illius pęna eſt depoſitio ut Abb. in c. at ſi clerici de iudic. nu. 34. & latè
clarus

clarus §. ſtuprum verſic. ſed quæro. Pœna for- 42
nicationis ſimplicis erit ſuſpenſio vt notat cla-
rus §. fornicatio verſic. ſed quæro, tamen in
prælato ex ſola incontinentia debet deponi ut
Abbas, in cap. monachi de ſtat. regul. num. 6.
& regulares de conſuetudine priuantur voce 43
actiua & paſſiua per trienium & de loco illo
prototidem tempore debent exullare, & mo-
nachi incarcerantur quia eius pęna eſt arbitra-
ria vt Ioan. de Anan. in c. ſignificauit de adult.
num. 4. Felyn. in cap. at ſi clerici de iudic. num.
13. & ſic ſeruus Regulares & ſic momachi ra-
ptores mulierum de iure Canonico deponun-
tur tex. & ibi Abb. in c. 2. de raptor. etiam &c.
Si autem mulierem puta monialem raperet
tunc deponendus & perpetuò carceratus ma-
neat, etiam ſi cognouerit carnaliter & non ra-
puerit c. ſi qua monachorum 27. q. 1. c. ſi quis
epiſcopus 27. q. 1. De pœna criminis læſæ ma- 44
ieſtatis Diuinæ uel humanæ, relinquitur vna
ſpecies inquiſitoribus & altera principibus, de-
licta huiuſmodi ſunt adeo inhumana, vt pœ-
nam non inuenio condignam, quia nec mors
ſufficit ad ipſarum venditam. Fures debent de-
poni capit. presbiter. 81. diſtinct. vbi gloſ. in 45
verbo captus intelligit, & ſi furtum eſt gra-
ue vel fures infragranti fuerunt depræhenſi tunc
degradati à ſuis ordinibus in arctum monaſte-
rium ſeu carcerem debent detrudi vt voluit
Hoſtien. in ſumma titu. de condit. fur. in §. fin.

46 Percuſſores excommunicantur à iure c. ſi quis
47 ſuadente diabolo 17. qõ. 4. tamen Abbas &c. poterit eum abſoluere cap. cum illorum de ſententia excommun. capit. ſententiam ne clerici vel monach. crimen falſitatis multis modis committitur, primò circa teſtes, ſecundo circa inſtrumenta, tertio circa ſcripturas, quarto & vltimo circa monetam, falſitas circa teſtes duobus modis contingit, cellando veritatem, & exprimendo mendacium, ſi teſtis in iudicio citatus & iuratus, tacuerit veritatem peccat mortaliter, vt Rota dec. 572. nume. 2. de teſtibus. in nou. cap. vnicuique §. ſit quoque. 2. quæſt. 3. & iſte occultans veritatem punitur ac ſi falſum diceret Nell. tract. de teſtibus nume. 243. Tindar. tract. de teſtibus 1. quæſt. num. 3. Bart. in l. 2. num. 14. Cod. ſi contra ius vel vtil. public. Anton. de Butr. in cap. ſuper literis de reſcript. num. 9. Bonif. de Vital in clement. teſtibus nu. 65. de teſtibus Felyn. conſ. 50. nume. 23. Bero in cap. ſuper literis de ſententia & re iud. nu. 3. Quia & hoc caſu lædit Deum iudicem & partem Abb. in cap. 1. de crim. fal. nume. 1. & eius teſtis falſitate operatur vt iudex committat iniquitatem Bero in capit. quoniam contra de probat. nume. 4. & quia teſtis quomodocunque falſus debet puniri l. falſum Cod. ſi ex falſo inſtrumento ideo pro illius pœna erit deponendus & detrudendus ad arctum locum c. ſi epiſcopus 50. diſtinct. vtens falſo inſtrumento dicitur

tur falſum committere l. maiorem Cod. de fal
s, abradens inſtrumenta committit falſum Af-
ict. dec. 404. nu. 4. aperiens litteras alterius te-
etur de falſo Bart. in l. Titio num. 3. ff. ad mu-
icipal. vendens eamdem rem duobus incidit in
alſum. Item ſi quis dixerit ſe Doctorem cum
on ſit notarium, vel æquitem, Abbatem,
iuardianum &c. incidunt in falſum vt Docto-
es in l. j. & 2. C. ad leg. Cornel. de falſ. Item fa-
ricans, falſam monetam vel bonam circunci-
ens committit falſum & eadem pœna tenebi-
ur ad alchimiam quouis modo exercendo inci-
it alchimiſta in pœna infamiæ priuationis qua-
umuis dignitatum & inhabilitatis aliarum vt
ap. 1. de crim. fal. extrauan. comm. dicat ſum-
na Antonin. & Abb. quod ſibi placent cum ali-
er Pontifex iubeat. Iniuria duobus modis com 48
nititur factis vel verbis, factis vt dixi in verbo
ercuſſiones, verbis vt ſi fiat conuicium pœna
uius delicti eſt ſatisfatio publica & ideo Do-
tores dicunt quòd eſt arbitraria §. in ſumma in
it. de iniur. quia ſi iniuria publicè facta fuit,
idem publicè debet ſatisfieri, conſtitutiones
amen Sancti Franciſci de obſeruantia c. 6 vltra
œnam diſciplinæ, tenetur dicere culpam co-
am omnibus iniuriatoq;, actio hæc tollitur
patio vnius anni ut gloſſ. in l. ſi non conuicij in
loſſ. fi. C. de iniur. Item per conuerſationem ha
itam cum offenſore clarus, §. iniuria verſ. Item
ollitur. Item per remiſſionem expreſſam ut lo

co citato, hoc vnum tamen minime prætermittendum eſſe cenſceo, ut ſi quis aliquem iniuriauerit, & intereſt reipublice chriſtianæ ſcire talem iniuriam veram eſſe, & illam probauerit tunc iniurians non debet puniri, ſed ſi non expedit illam ſcire meretur puniri Bart. in l. eum qui nocentem in princ. ff. de pœnis & eſt communis opinio ut dixit Alexand. in l. 3. in princ.
49 num. 6. ff. de liber. & poſthum. & quia calumniator illæ dicitur qui falſa crimina proponi ut in §. notandum ſecunda qō. 3. & Anto. de Butrio in rubr. de calumniat. & venit tunc puniendus calumniator eadem pœna, qua veniebat puniendus accuſatus capit. 2. 2. quæſt. 3. & Butrius ac Abb. in d. rubr. de calumniat. Regula-
50 res qui regunt, adeò cornua erexerunt, vt ſibi ipſis licere præſumunt facere dicere & ſtatuere quod ſibi placet, & inferiores pœnis minis & terroribus compellunt parere, condendo leges & ſtatuta multoties contra ipſammet regulam quam proffeſſi ſunt, ideo huius voti ſemper fui vt regulares nullum ius nullamque authoritatem haberet condendi leges, primo quia authoritas leges condendi penes Principes reperitur l. princep. de legib. Secundo quia ſi regulæ ipſæ à ſanctis inſtitutæ non ſunt ſeruandæ niſi à ſummis Pontificibus fuerint confirmatæ vt dixi in capit. 1. num. fi. ergo multo minus poterunt regulares hoc facere, tertio nec concilium ipſum generale cum aſſiſtétia omnium Prælatorū tam
ſe-

ſecularium q̃ regularium, niſi à Pontifice fuerit confirmatum non tenet nec ſeruari debet quia non ligat vt Nauarr. conſil. primo de conſtitut. num. 5. ergo &c. Quartò ſi regulares volunt capitulum generale cellebrare ſummus Pōtifex declarat quot Annis vt dixi in capit. 4. nume. 1. Si vendunt alienant &c. nō poſſunt extrauagan. Ambitioſę de rebus. Eccleſ. non alie. &c. Et leges condere poterunt? abſque confirmatione Sanctiſſimi D. N. Papæ ſemper hoc eſſe rediculoſum reputaui maxime cum multæ ex conſtitutionibus ſuis derogent regulæ ipſi, vt non detur appellatio, vt maior imponatur pœna &c. & de ſimilibus de quibus breuitati ſtudens vlterius agere non inſiſto, vnum tamen prætermittere recuſo, quòd cum de iure Canonico ad quodlibet delictum ſtatuta ſit eius pœna modo & forma de qua ſupra, aliqui expellunt monachos de ſuo monaſterio, qui poſtea in habitu ſeculari euagantur per ciuitatem in ſcandalum Chriſti fidelium, & animæ ipſorum detrimentum non modicum quia ſi regularis vbi proffitetur ibi etiam perpetuo ſeruire tenetur vt Nauarr. conſ. 5. num. 1. de regular. non debent ergo eum eicere ſuperiores quia ex delicto acquirunt libertatem.

De Appellationibus. Cap. XIX.

SVMMARIA:

1 *Appellatio quando detur.*
2 *Appellandi formula.*

De Appellationibus. Cap. XIX.

QVia Penæ quæ à Regularibus impo nuntur ſunt in duplici differentia nam vel ad correctionem morum vel aliàs ordinariè formatò proceſſu profferuntur, à primis datur
1 nequaquàm appellatio vt ex Regula ſancti Benedicti habetur capit. 68. quo in loco mandatur correctioni ſatisfieri per monachum vt votum obedientiæ ſeruet ſed poſtea poſſit coram ſuperiore ſe conqueri quòd etiam verum eſt & de iure communi c. irrefragabili de offi. iud. ordin. & c. cum ſpeciali in fi. de appellat. c. repræhenſibilis & c. 2. eod. titu. ſed ſi modum exceſſerit in corrigendo, vel aliàs ordinariè proceſſerit tunc datur appellatio vt tenet foll. in c. 36. de ordine procedendi contra monachos num. 22. & 24. Si tamen appellat ad ſuperiorem ſuum regularem non autem ſecularem prout vetitum eſt fra

tribus

tribus ſancti Franciſci de obſeruantia ex conſtit. Creg. XIII. lata die 8. Aprilis 1575. & fratribus ſanctæ Mariæ ſeruorum per conſtitutionem latam à clem. 8. 15. Februarij. 1593. & quod detur in omni caſu Appellatio inter regulares notat Nauarr. in c. nullam 18. q. 2. num. 51. comment. 3. de appellationibus regularibus conceſſis vel vetitis tractat. vbi efficaciter probat religioſos appellare poſſe, etiam à ſententia lata ſuper correctione, ſed quia ſatis ampla, eſt illa diſputatio ſatis eſt, vt ſtat veritas quòd datur de iure Appellatio, & quis duobus modis appellare licet in ſcriptis vt videlicet. Ego fr. &c. ab hac veſtra ſententia lata vt dicitur contra me ad fauorem N. ad R. P. Prouincialem vel Generalem appello, proteſtando ipſam recipi & nil inhouari, nam regulares non petunt Apoſtolos, nec eis prohibetur adire miniſtrum vel generalem ſui eſt electio, vel eripiendo iter verſus ſuperiorem loco appellationis habetur adeoq; non videtur incidere in pœnam qui vadit ad ſuperiorem nec incidere in pœnam ſac. Concil. Trident. cap. 4. ſeſſ. 25. de regular. & monial. vt latiſſimè materiam hanc diſputat ad partes, & concludit pro appellatione & recurſu Nauarr. locis Citatis.

FINIS.

INDEX

[illegible]

FINIS

INDEX RERVM ET VERBORVM OMNIVM DE QVIBVS ſupra fit mentio.

54

A.

ACcuſandi forma. cap. 6. nu. 13. fol. 17
Accuſatio regularium, non niſi coram ſuperiore regulari porrigenda. cap. 6. nu. 4 15
Accuſatione pendente, accuſatus non admittitur in teſtem. c. 6. nu. 12. 17
Accuſatione pendente, accuſatus promoueri non poteſt. c. 6. nu. 12. 17
Accuſationem tenetur iudex recipere. c. 6. nu. 11. 17
Accuſatore deſſiſtente, vlterius tenetur iudex procedere & inuenire delicta. c. 6. nu. 12. 17
Adulterij delicti grauitas. c. 5. nu. 4. 13
Adulterij pœna. c. 18. nu. 39. 49
Aetas proffitentis quæ. c. 2. nu. 6. 5
Aleatoris pęna. c. 18. nu. 33. 48
Alfonſus Dux Ferrariæ Sereniſs. egregiè memoratur. c. 12. nu. 4. 27
Annus probandi regulam qualis. c. 2. nu. 7. 5
Appellandi forma. c. 19. nu. 2. 53
Appellatio an detur in notorijs. c. 9. nu. 4. 21

Appellatio

Appellatio quando detur. c.19.nu.1. 52
Apoſtaſiæ pœna. c. 18. nu. 28. 47
Apoſtatiæ ſpecies. c.18.nu.28. 47
Apoſtatare delinquere dicitur. c.5.nu.4. 13

B.

Bigamiæ ſpecies. c.18.nu.4. 42
Bigamiæ delictum. c.5.nu.4. 13
Bigamiæ pœna. c.18.nu.4. 42
Blaſphemiæ pęna. c.18.nu.27. 46

C.

Calumniatores ſunt puniendi. c.5.nu. 4. 14
Calumniæ pęna. c.18.nu.49. 51
Capitulum generale an habeat authoritatem leges condendi. c.18.nu.50. 52
Capitulum generale quot annis fiat ubiq; c.4.in initio. 10
Carcer quando detur. c.13.nu.6. 30
Carceris deffinitio. c.16.nu.4. 39
Carmilitarum religio honorificè nominatur. c.1.num. 9. 3
Cellebrantis non quotidiæ pęna. c.18.nu.21. 45
Cellebrare quotidiè regularis tenetur, niſi legitimè impeditus ſit. c.5.nu.4. 13
Confeſſio quando & quomodo reuocetur.c.14.nu.5. 31
Confeſſio quotuplex. c.14.nu. 1.& 3. 31
Confeſſo ſpunte indulgendum. c.14.nu.6. 32

Confeſſus

Confeſſus an ſe deffendendo audiatur. c.14.nu.4. 31
Confeſſus debet condemnari. c.14.nu.2. 31
Confeſſus de ſe, de alijs interrogari poſſit. capit. 13. nu.5. 30
Confirmationem ante ſuſceptam ordinati pœna. c. 18. nu. 14. 44
Confirmationem qui non ſuſcepit eſt inordinabilis, & ordinatus de facto, interdicitur. c. 5.nu.2. 12
Conſenſus liber proffitentis requiritur. c. 2. nu. 3. 4
Conſenſus liber recipientis neceſſarius. c.2. nu. 5. 4
Conſenſus parentum proffitentis non requiritur neceſſariò. c.1.nu.4. 4
Contrariorum natura. c. 1.nu.6. 2
Conuerſus an ueniat appellatione monachorum. c. 3. nu.2. 8
Conuerſi proffitentur regulam. c.3.nu.2. 8
Conuerſi ueniunt appellatione regularium. cap. 3. nu. 2. 8
Conuerſi gaudent priuilegio religioſorum ſeu regularium. c.3.nu.2. 9
Conuerſus gaudet priuilegio Canonis ſi quis ſuadente &c. c.3.nu.2. 9
Conuerſus in una religione profeſſus, non poteſt ſine licentia ſuperioris ad alia ſe transferri. c.3. nu.2. 8
Conuerſus teſtificari poteſt pro monaſterio.c.3.nu.2. 8
Conuincitur quis de delicto per depoſitionem duorum teſtium ſaltem. c. 11.nu.1. 24
Corpore viciati pœna. c. 18.nu.21. 45
Corpore viciatus eſt inordinabilis. c.5.nu.2. 12
Crimina excepta quæ. c.6.nu.3. 15

Deffen-

D.

Deffendere reus ſe quatuor modis poteſt. c. 15. nu. 5. & ſeq. 33
Deffenſiones reorum iudex tenetur quærere. c. 15. nu. 4. 33
Delatio iuramenti ſapit iuriſdictionem.
Delicta impedientia ordines uel ordinum executionem. cap. 5. nu. 2. 12
Delicta impunita remanere non debent. c. 6. nu. 11. 17
Delicta quomodo probentur. c. 10. nu. 1. 21
Denuntiatio quid ſit. c. 7. nu. 1. 18
Denuntiationis forma. c. 7. nu. 4. 18
Denuntiator admittitur in teſtem. c. 7. nu. 3. 18
Denuntiatus de crimine, cauſa pendente non promouendus. c. 7. nu. 3. 18
Differentia inter accuſationem & denuntiationem. c. 7. nu. 3. 18
Diffinitio ex quibus conſtet. c. 1. nu. 7. 2
Diffinitio quid ſit. c. 1. nu. 4. 2
Dilapidantis bona monaſterij pęna. c. 18. nu. 18. 44
Doctores à diffinitionibus incoharunt. c. 1. nu. 3. 2

E.

EBrietatis delictum. c. 5. nu. 4. 13
Ebrietatis pęna. c. 18. nu. 26. 26
Expellere monachum de monaſterio an iuris ſit. c. 18. nu. 51. 52

F.

FAlſi delictum. c.5.nu.4. 14
Falſi pęna. c.18.nu.47. 50
Fornicationis pęna. c.18.nu.42. 50
Fornicatio ſemper punibilis. c.5.nu.4. 13
Franceſcus Flamma. c.4.nu.3. 11
Furtiuè ordinati pęna. c.18.nu.10. 43
Furtum delictum punibile. c.5.nu.4. 14
Furti pęna. c.18.nu.45. 50

G.

GEneralis communis iudex. c.13.nu.2. 39
Generalis quàm authoritatem & iuriſdictionem habeat. c.4.nu.5.& 6. 11
Gabriel Flamma epiſcopus clodiæ. c.4.nu.3. 10

H.

HEremitæ conueniuntur iudicialiter coram ordinario ciuitatis. c.3.nu.4. 9
Hæremitæ non ſunt regulares. c.3.nu.4. 9
Hæremitæ ſunt de foro Eccleſiæ. c.3.nu.4. 9
Homicida ſe ordinari non poteſt. c.5.nu.2. 12
Homicidij pœna. c.18.nu.13.44.& nu.35. 49
Homicidium delictum punibile. c.5.nu.4. 13
Hoſpitalarij appellatione regularium non veniunt. c.3.nu.5. 9

Ieiunna-

I.

IEiunnare debet regularis temporibus ſtatutis aliàs grauiter peccat. c.5.nu.4. 13
Ignorantia regulæ an excuſabilis. c.2.nu.25. 26
Illegitimi pęna. c.18.nu.1. 42
Illegitimus quot modis dicatur. c.18.nu.2. 42
Illegitimus ſe ordinari non poteſt. c.5.nu.2. 12
Illiteratus ordinari non poteſt. c.5.nu.2. 12
Illiterati pęna. c.18.nu.15. 44
Inceſtum delictum grauiſſimum. c.5.nu.4. 13
Inceſtus pæna. c.18.nu.40. 5
Incendium delictum quale. c.5.nu.4. 13
Incendij pęna. c.18.nu.40. 50
Indiciorum copia reo edenda & quando. c. 15. num. 1. 32
Indicium vnde dictum. c.12.nu.1. 26
Indiciorum diuiſio. c.12.nu.2. 26
Indicij diffinitio. c. 12.nu.3. 26
Indicia ad quæſtionem. c.12.nu.4. 26
Indicij diffinitio ſecunda. c.12.nu.5 27
Indicij diffinitio tertia. c.12.nu.6 28
Indicia non ſufficientia ad torturam. c.12.nu.7. 28
Indulgentis delinquentibus pęna. c.18.nu.20. 45
Iniuriando etiam dicitur delictum committere. cap.5. nu.4. 14
Iniuriæ pæna. c.18.nu.48. 51
Inquiſitionis forma. c. 8. nu. 9. 20
Inquiſitio in quib.cauſis formetur.c.8.nu.2.& ſeq. 19

Inquiſitio

— 719.1.3
195155

52

7.19. 1 – 3

Digitized by Google

Digitized by Google